

I

(Aktai, priimti remiantis EB ir (arba) Euratomo steigimo sutartimis, kuriuos skelbti privaloma)

DIREKTYVOS

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 2008/50/EB

2008 m. gegužės 21 d.

dėl aplinkos oro kokybės ir švaresnio oro Europoje

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 175 straipsnį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽¹⁾,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę ⁽²⁾,

laikydami si Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽³⁾,

kadangi:

- (1) 2002 m. liepos 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu Nr. 1600/2002/EB ⁽⁴⁾ priimtoje šeštojoje Bendrijos aplinkosaugos veiksnių programoje nustatyta, kad reikia sumažinti taršą tiek, kad sumažėtų žalingas poveikis žmonių sveikatai, ypač daug dėmesio skiriant pažeidžiamoms gyventojų grupėms, ir visai aplinkai, gerinti oro kokybę, įskaitant teršalų nusėdimo dydį, monitoringą bei vertinimą ir teikti informaciją visuomenei.

⁽¹⁾ OL C 195, 2006 8 18, p. 84.

⁽²⁾ OL C 206, 2006 8 29, p. 1.

⁽³⁾ 2006 m. rugsėjo 26 d. Europos Parlamento nuomonė (OL C 306 E, 2006 12 15, p. 102), 2007 m. birželio 25 d. Tarybos bendroji pozicija (OL C 236 E, 2007 11 6, p. 1) ir 2007 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento pozicija. 2008 m. balandžio 14 d. Tarybos sprendimas.

⁽⁴⁾ OL L 242, 2002 9 10, p. 1.

- (2) Siekiant apsaugoti žmonių sveikatą ir visą aplinką, ypač svarbu kovoti su teršalų emisijomis jų atsiradimo vietoje ir nustatyti bei įgyvendinti veiksmingiausias emisijų mažinimo priemonės vietas, nacionaliniu ir Bendrijos lygmeniu. Todėl turėtų būti vengiama žalingų oro teršalų emisijų, užtikrinama jų prevencija ar mažinami jų kiekiai ir nustatyti atitinkami aplinkos oro kokybės tikslai, atsižvelgiant į atitinkamus Pasaulio sveikatos organizacijos standartus, gaires ir programas.

- (3) 1996 m. rugsėjo 27 d. Tarybos direktyvą 96/62/EB dėl aplinkos oro kokybės vertinimo ir valdymo ⁽⁵⁾, 1999 m. balandžio 22 d. Tarybos direktyvą 1999/30/EB dėl sieros dioksido, azoto dioksido, azoto oksidų, kietųjų dalelių ir švino ribinių verčių aplinkos ore ⁽⁶⁾, 2000 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/69/EB dėl benzeno ir anglies monoksido aplinkos ore ribinių verčių ⁽⁷⁾, 2002 m. vasario 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2002/3/EB dėl ozono aplinkos ore ⁽⁸⁾ ir 1997 m. sausio 27 d. Tarybos sprendimą 97/101/EB, nustatantį tinklų ir atskirų stočių, matuojančių valstybėse narėse aplinkos oro užterštumą, tarpusavio apsisiekimą informacija ir duomenimis ⁽⁹⁾, reikia iš esmės pakeisti, kad būtų atsižvelgiama į naujausius pasiekimus sveikatos bei mokslo srityse ir valstybių narių patirtį. Todėl siekiant aiškumo, paprastumo ir administracinio veiksmingumo, tikslinga tuos penkis aktus pakeisti viena direktyva, o prirėkus – įgyvendinimo priemonėmis.

⁽⁵⁾ OL L 296, 1996 11 21, p. 55. Direktyva su pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1882/2003 (OL L 284, 2003 10 31, p. 1).

⁽⁶⁾ OL L 163, 1999 6 29, p. 41. Direktyva su pakeitimais, padarytais Komisijos sprendimu 2001/744/EB (OL L 278, 2001 10 23, p. 35).

⁽⁷⁾ OL L 313, 2000 12 13, p. 12.

⁽⁸⁾ OL L 67, 2002 3 9, p. 14.

⁽⁹⁾ OL L 35, 1997 2 5, p. 14. Sprendimas su pakeitimais, padarytais Komisijos sprendimu 2001/752/EB (OL L 282, 2001 10 26, p. 69).

- (4) Kai bus įgyta pakankamai patirties įgyvendinant 2004 m. gruodžio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2004/107/EB dėl arseno, kadmio, gyvsidabrio, nikelio ir policiklinių aromatinių angliavandenilių aplinkos ore ⁽¹⁾, galės būti apsvarstyta galimybė jos nuostatas sujungti su šios direktyvos nuostatomis.
- (5) Aplinkos oro kokybės vertinimas turėtų būti atliekamas pagal bendrą metodą, taikant bendrus vertinimo kriterijus. Vertinant aplinkos oro kokybę reikėtų atsižvelgti į oro taršos veikiančių gyventojų skaičių ir ekosistemų dydį. Todėl tikslinga pagal gyventojų tankumą suskirstyti kiekvienos valstybės narės teritoriją į zonas arba aglomeracijas.
- (6) Jei įmanoma, turėtų būti taikomi modeliavimo metodai, kad gautus duomenis galima būtų įvertinti remiantis geografiniu koncentracijos pasiskirstymu. Tai galėtų tapti bendro poveikio šioje teritorijoje gyvenantiems gyventojams apskaičiavimo pagrindu.
- (7) Siekiant užtikrinti, kad apie oro taršą surinkta informacija būtų pakankamai reprezentatyvi ir palyginama visoje Bendrijoje, vertinant aplinkos oro kokybę svarbu naudoti standartizuotus matavimo metodus ir bendrus matavimo stočių skaičiaus bei vietos nustatymo kriterijus. Vertinant aplinkos oro kokybę galima naudoti kitus nei matavimai metodus, todėl būtina nustatyti tokių metodų naudojimo ir reikiamo tikslumo kriterijus.
- (8) Siekiant geriau suprasti smulkiųjų kietųjų dalelių poveikį ir parengti tinkamą politiką, foninėse kaimo vietovėse turėtų būti atliekami išsamūs šio teršalo kiekių matavimai. Šie matavimai turėtų būti atliekami tokiu būdu, kuris atitiktų bendradarbiavimo programos tolimų oro teršalų pernašų Europoje monitoringo ir vertinimo srityje (EMEP), parengtos pagal 1979 m. Tolimų tarpvalstybinių oro teršalų pernašų konvenciją, patvirtintą 1981 m. birželio 11 d. Tarybos sprendimu 81/462/EEB ⁽²⁾, matavimo būdus.
- (9) Ten, kur oro kokybės būklė jau yra gera, reikėtų ją palaikyti arba gerinti. Jei nėra pasiekti šioje direktyvoje nustatyti aplinkos oro kokybės tikslai, valstybės narės turėtų imtis veiksmų, kad laikytųsi ribinių verčių bei kritinių taršos lygių ir, jei tai įmanoma, pasiektų siektinas vertes ir ilgalaikius tikslus.
- (10) Didžiausias oro taršos pavojus augmenijai ir natūralioms ekosistemoms kyla toliau nuo miesto teritorijų esančiose vietose. Todėl tokius pavojus ir augmenijos apsaugos kritinių taršos lygių laikymąsi reikėtų vertinti pirmiausia tose vietose, kurios yra toliau nuo užstatytų teritorijų.
- (11) Smulkiosios kietosios dalelės (KD_{2,5}) daro didelį neigiamą poveikį žmonių sveikatai. Be to, dar nėra nustatyta riba, kurios nesiekiant KD_{2,5} nebekeltų pavojaus. Šiems teršalams taikomas reglamentavimas neturėtų būti toks pat, koks yra taikomas kitiems oro teršalams. Turėtų būti siekiama bendrai sumažinti teršalo koncentraciją miesto vietovėse, siekiant užtikrinti, kad geresnė oro kokybė būtų naudinga dideliame gyventojų skaičiui. Tačiau siekiant visur užtikrinti minimalų sveikatos apsaugos lygį, tokį požiūrį reikėtų derinti su ribine verte, prieš kurią pirmajame etape taikoma siektina vertė.
- (12) Dabartinės siektinos vertės ir ilgalaikiai tikslai užtikrinti veiksmingą apsaugą nuo žalingo ozono poveikio žmonių sveikatai ir augmenijai bei ekosistemoms neturėtų būti keičiami. Siekiant apsaugoti visus gyventojus ir pažeidžiamas grupes nuo trumpo padidėjusio ozono koncentracijos poveikio, atitinkamai reikėtų nustatyti ozono pavojaus slenksčius ir informavimo slenksčius. Pasiėkus tuos slenksčius visuomenei turėtų būti pateikiama informacija apie poveikio pavojų ir prireikus turėtų būti įgyvendinamos trumpalaikės priemonės, skirtos sumažinti ozono lygius ten, kur buvo viršytas pavojaus slenkstis.
- (13) Ozonas yra tarpvalstybinis teršalas, susidarantis atmosferoje dėl pirminių teršalų emisijų, kurias reglamentuoja 2001 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/81/EB dėl tam tikrų atmosferos teršalų išmetimo nacionalinių ribų ⁽³⁾. Pažanga įgyvendinant šioje direktyvoje nustatytus oro kokybės tikslus ir su ozonu susijusius ilgalaikius tikslus turėtų būti vertinama pagal Direktyvoje 2001/81/EB nustatytus tikslus ir išmetamųjų teršalų viršutines ribas ir tam tikrais atvejais – įgyvendinant šioje direktyvoje numatytus oro kokybės planus.
- (14) Zonose ir aglomeracijose, kuriose viršijami ozonui taikomi ilgalaikiai tikslai arba kitų teršalų vertinimo ribos, turėtų būti privalomi fiksuoti matavimai. Atlikus fiksuotus matavimus gauta informacija gali būti papildoma taikant modeliavimo metodus ir (arba) orientacinius matavimus, kad mėginių ėmimo vietų duomenis būtų galima aiškinti atsižvelgiant į koncentracijos geografinį pasiskirstymą. Naudojant papildomus vertinimo metodus taip pat būtų galima sumažinti privalomą mažiausią fiksuotų mėginių ėmimo vietų skaičių.
- (15) Teršalai iš gamtinių šaltinių gali būti vertinami, bet negali būti kontroliuojami. Todėl tais atvejais, kai aplinkos oro tarša iš gamtinių šaltinių gali būti nustatyta pakankamai tiksliai ir kai ribinės vertės yra viršytos dėl šios taršos arba iš dalies dėl jos, šioje direktyvoje nustatytais sąlygomis šie dydžiai gali būti išskaičiuojami vertinant oro kokybės ribinių verčių laikymąsi. Kietųjų dalelių KD₁₀ ribinių verčių viršijimas dėl to, kad žiemą keliai barstomi smėliu arba druska, taip pat gali būti išskaičiuojamas vertinant oro kokybės ribinių verčių laikymąsi, jei yra imtasi pagrįstų priemonių koncentracijai sumažinti.

⁽¹⁾ OL L 23, 2005 1 26, p. 3.

⁽²⁾ OL L 171, 1981 6 27, p. 11.

⁽³⁾ OL L 309, 2001 11 27, p. 22. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Tarybos direktyva 2006/105/EB (OL L 363, 2006 12 20, p. 368).

- (16) Zonose ir aglomeracijose, kuriose sąlygos ypač sudėtingos, turėtų būti galima atidėti oro kokybės ribinių verčių laikymosi terminą tais atvejais, kai, nepaisant atitinkamų taršos mažinimo priemonių įgyvendinimo, konkrečiose zonose ir aglomeracijose yra rimtų problemų, susijusių su ribinių verčių laikymusi. Terminas tam tikrai zonai arba aglomeracijai atidėjimas turėtų būti suteikiamas kartu sudarant išsamų ribinių verčių laikymosi užtikrinimo iki atidėto termino planą, kurį turi įvertinti Komisija. Galimybė taikyti Bendrijos priemones, atspindinčias Teminėje strategijoje dėl oro taršos pasirinktą aukšto lygio siekį mažinti teršalų šaltinius, bus svarbi siekiant veiksmingai sumažinti teršalų išmetimą per šioje direktyvoje nustatytą terminą, kad būtų pasiektos ribinės vertės, ir į ją reikėtų atsižvelgti vertinant prašymus atidėti reikalavimų įgyvendinimo terminus.
- (17) Būtinai Bendrijos priemonės, skirtas mažinti teršalų emisijas iš šaltinių, ypač priemones, kurias taikant siekiama pagerinti Bendrijos teisės aktų dėl pramoninės taršos veiksmingumą, apriboti sunkiųjų transporto priemonių išmetamų teršalų kiekį, toliau mažinti valstybių narių leistinas pagrindinių teršalų išmetimo nacionalines ribas ir teršalų išmetimą, susijusį su benzinu varomų automobilių kuro papildymu degalinėse, ir spręsti sieros kiekio kure, įskaitant laivų kurą, problemą, turėtų deramai pirmumo tvarka išnagrinėti visos dalyvaujančios institucijos.
- (18) Toms zonoms ir aglomeracijoms, kuriose teršalų koncentracija aplinkos ore viršija atitinkamas oro kokybės siektinas vertes ar ribines vertes, prireikus pridėjus laikinus leistinus nukrypimo dydžius, turėtų būti parengti oro kokybės planai. Oro teršalus išskiria daug skirtingų šaltinių ir veiklos rūšių. Siekiant užtikrinti skirtingų politikos krypčių nuoseklumą, tokie oro kokybės planai, jei įmanoma, turėtų būti suderinti ir integruoti į planus bei programas, parengtas pagal 2001 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2001/80/EB dėl tam tikrų teršalų, išmetamų į orą iš didelių kurą deginančių įrenginių, kiekio apribojimo ⁽¹⁾, Direktyvą 2001/81/EB ir 2002 m. birželio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2002/49/EB dėl aplinkos triukšmo įvertinimo ir valdymo ⁽²⁾. Bus visiškai atsižvelgta į šioje direktyvoje numatytus aplinkos oro kokybės tikslus, kai leidimai pramoninei veiklai yra suteikiami pagal 2008 m. sausio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2008/1/EB dėl taršos integruotos prevencijos ir kontrolės ⁽³⁾.
- (19) Reikėtų parengti veiksmų planus nurodant priemones, kurių reikės imtis artimiausiu laiku, kilus vieno arba daugiau pavojaus slenksčių viršijimo rizikai, siekiant sumažinti tokią riziką ir apriboti jos trukmę. Kai kyla pavojus, kad bus viršyta viena arba kelios ribinės vertės ar siektinos vertės, valstybės narės prireikus gali parengti tokius trumpalaikius veiksmų planus. Ozono atžvilgiu tokiuose trumpalaikiuose veiksmų planuose reikėtų atsižvelgti į 2004 m. kovo 19 d. Komisijos sprendimą 2004/279/EB dėl rekomendacijų įgyvendinant Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2002/3/EB dėl ozono aplinkos ore ⁽⁴⁾.
- (20) Valstybės narės turėtų tarpusavyje konsultuotis, jei dėl didelės taršos, atsiradusios kitoje valstybėje narėje, tam tikro teršalo lygis viršija arba tikėtina, kad viršys, atitinkamus oro kokybės tikslus, prireikus pridėjus leistiną nukrypimo dydį, arba, atitinkamais atvejais, pavojaus slenkstį. Dėl konkrečių teršalų, pavyzdžiui, ozono ir kietųjų dalelių, tarpvalstybinio pobūdžio, rengiant bei įgyvendinant oro kokybės planus ir trumpalaikius veiksmų planus bei informuojant visuomenę gali reikėti koordinuoti kaimyninių valstybių narių veiklą. Tam tikrais atvejais valstybės narės turėtų bendradarbiauti su trečiosiomis šalimis, ypač daug dėmesio skirdamos tam, kad į veiklą kuo anksčiau būtų įtraukiamos šalys kandidatės.
- (21) Siekiant geriau suvokti oro taršos poveikį ir parengti atitinkamą politiką, būtina, kad valstybės narės ir Komisija rinktų informaciją apie oro kokybę, ja keistųsi ir ją plintintų. Naujausia informacija apie visų reglamentuojamų teršalų koncentraciją aplinkos ore taip pat turėtų būti lengvai prieinama visuomenei.
- (22) Siekiant sudaryti palankesnes sąlygas informacijos apie oro kokybę tvarkymui ir palyginimui, Komisijai duomenys turėtų būti pateikiami standartizuota forma.
- (23) Būtina pritaikyti duomenų teikimo, vertinimo ir pranešimo apie oro kokybę tvarką, kad būtų sudaryta galimybė kaip pagrindines informacijos pateikimo priemones naudoti elektronines priemones ir internetą, ir kad ta tvarka atitiktų 2007 m. kovo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2007/2/EB, sukuriančios Europos bendrijos erdvinės informacijos infrastruktūrą (INSPIRE) ⁽⁵⁾, reikalavimus.
- (24) Tikslinga numatyti galimybę aplinkos oro kokybės vertinimui naudojamus kriterijus ir technologijas suderinti su mokslo bei technikos pažanga ir pateiktina informacija.
- (25) Kadangi šios direktyvos tikslų valstybės narės negali deramai pasiekti ir kadangi dėl oro teršalų tarpvalstybinio pobūdžio tų tikslų būtų geriau siekti Bendrijos lygmeniu, laikydamosi Sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Bendrija gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti.

⁽¹⁾ OL L 309, 2001 11 27, p. 1. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Tarybos direktyva 2006/105/EB.

⁽²⁾ OL L 189, 2002 7 18, p. 12.

⁽³⁾ OL L 24, 2008 1 29, p. 8.

⁽⁴⁾ OL L 87, 2004 3 25, p. 50.

⁽⁵⁾ OL L 108, 2007 4 25, p. 1.

(26) Valstybės narės turėtų nustatyti taisykles dėl sankcijų, taikytinų už šios direktyvos nuostatų pažeidimus, ir užtikrinti jų įgyvendinimą. Sankcijos turėtų būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios.

(27) Tam tikros šia direktyva panaikintų teisės aktų nuostatos turėtų toliau galioti, siekiant užtikrinti galiojančių oro kokybės ribinių verčių taikymą azoto dioksidui iki jų pakeitimo naujais nuo 2010 m. sausio 1 d., taip pat siekiant užtikrinti nuostatų dėl oro kokybės ataskaitų teikimo tolesnį taikymą, kol bus priimtos naujos įgyvendinimo priemonės, ir išipareigojimų, susijusių su preliminariais oro kokybės vertinimais, privalomais pagal Direktyvą 2004/107/EB, tęstinumą.

(28) Pareiga perkelti šią direktyvą į nacionalinę teisę turėtų apsiriboti tomis nuostatomis, kurios, lyginant su ankstesnėmis direktyvomis, iš esmės skiriasi.

(29) Pagal Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros⁽¹⁾ 34 punktą valstybės narės raginamos savo ir Bendrijos interesų labui parengti lenteles, kurios kuo geriau iliustruotų direktyvos ir perkėlimo į nacionalinę teisę priemonių tarpusavio santykį, ir viešai jas paskelbti.

(30) Šia direktyva gerbiamos pagrindinės teisės ir laikomasi principų, kurie pirmiausia yra pripažinti Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje. Visų pirma šia direktyva siekiama skatinti į Sąjungos politiką integruoti aukšto lygio aplinkos apsaugą ir aplinkos kokybės gerinimą pagal tvaraus vystymosi principą, kaip nustatyta Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 37 straipsnyje.

(31) Šiai direktyvai įgyvendinti būtinos priemonės turėtų būti patvirtintos pagal 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimą 1999/468/EB, nustatantį Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką⁽²⁾.

(32) Komisijai reikėtų suteikti įgaliojimus iš dalies keisti I–VI, VIII–X ir XV priedus. Kadangi šios priemonės yra bendro pobūdžio ir skirtos iš dalies pakeisti neesmines šios direktyvos nuostatas, jos turi būti patvirtintos pagal Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnyje numatytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

(33) Pagal nuostatą dėl perkėlimo į nacionalinę teisę reikalaujama, kad valstybės narės užtikrintų, jog vidutinio poveikio rodikliui nustatyti būtini matavimai foninėse miesto vietovėse būtų atliekami pakankamai iš anksto, siekiant garantuoti, kad būtų vykdomi su nacionalinio poveikio sumažinimo uždavinio vertinimu ir vidutinio poveikio rodiklio apskaičiavimu susiję reikalavimai,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

I SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Dalykas

Ši direktyva nustato priemones, kuriomis siekiama:

- 1) suformuluoti ir nustatyti aplinkos oro kokybės tikslus, skirtus išvengti, užkirsti kelią arba sumažinti žalingą poveikį žmonių sveikatai ir visai aplinkai;
- 2) vertinti aplinkos oro kokybę valstybėse narėse remiantis bendrais metodais ir kriterijais;
- 3) gauti informaciją apie aplinkos oro kokybę, siekiant prisidėti prie kovos su oro tarša ir kenksmingais veiksniais ir stebėti ilgalaikes tendencijas bei padėties gerėjimą dėl nacionalinių ir Bendrijos priemonių;
- 4) užtikrinti, kad su tokia informacija apie aplinkos oro kokybę galėtų susipažinti visuomenė;
- 5) palaikyti aplinkos oro kokybę ten, kur ji gera, o kitais atvejais ją gerinti;
- 6) skatinti glaudesnių valstybių narių bendradarbiavimą siekiant sumažinti oro taršą.

2 straipsnis

Sąvokų apibrėžtys

Šioje direktyvoje:

- 1) aplinkos oras – troposferos oras (ne patalpų), išskyrus darbo aplinkos orą, kaip apibrėžta Direktyvoje 89/654/EEB⁽³⁾, kuriam taikomos nuostatos dėl sveikatos apsaugos ir saugos darbe ir su kuriuo visuomenės atstovai neturi reguliaraus sąlyčio;
- 2) teršalas – bet kokia medžiaga, esanti aplinkos ore ir galinti pakenkti žmonių sveikatai ir (arba) visai aplinkai;
- 3) lygis – teršalo koncentracija aplinkos ore arba jo nusėdimo dydis ant paviršių per tam tikrą laiką;

⁽¹⁾ OL C 321, 2003 12 31, p. 1.

⁽²⁾ OL L 184, 1999 7 17, p. 23. Sprendimas su pakeitimais, padarytais Sprendimu 2006/512/EB (OL L 200, 2006 7 22, p. 11).

⁽³⁾ 1989 m. lapkričio 30 d. Tarybos direktyva 89/654/EEB dėl būtiniausių darbovietei taikomų saugos ir sveikatos reikalavimų (OL L 393, 1989 12 30, p. 1). Direktyva su pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/30/EB (OL L 165, 2007 6 27, p. 21).

- 4) vertinimas – bet koks metodas, naudojamas taršos lygiui matuoti, apskaičiuoti, numatyti arba įvertinti;
- 5) ribinė vertė – taršos lygis, nustatomas remiantis mokslų žiniomis, siekiant išvengti, užkirsti kelią arba sumažinti kenksmingą poveikį žmonių sveikatai ir (arba) visai aplinkai, kuris turi būti pasiektas per tam tikrą laikotarpį, o pasiekus neturi būti viršijamas;
- 6) kritinis taršos lygis – taršos lygis, nustatomas remiantis mokslų žiniomis, kurį viršijus kai kurie receptoriai, pavyzdžiui, medžiai, kiti augalai arba natūralios ekosistemos, bet ne žmonės, gali patirti tiesioginį neigiamą poveikį;
- 7) leistinas nukrypimo dydis – ribinės vertės procentinė dalis, kuria ši vertė gali būti viršyta šioje direktyvoje nustatytomis sąlygomis;
- 8) oro kokybės planai – planai, kuriuose išdėstomos priemonės, skirtos ribinėms vertėms arba siektinoms vertėms pasiekti;
- 9) siektina vertė – taršos lygis, nustatytas siekiant išvengti, užkirsti kelią arba sumažinti kenksmingą poveikį žmonių sveikatai ir (arba) visai aplinkai, kuris turi būti pasiektas, jei įmanoma, per nustatytą laikotarpį;
- 10) pavojaus slenkstis – taršos lygis, kurį viršijus dėl trumpalaikio poveikio visiems gyventojams kyla pavojus žmonių sveikatai ir kurį pasiekus valstybės narės turi imtis skubių priemonių;
- 11) informavimo slenkstis – taršos lygis, kurį viršijus dėl trumpalaikio poveikio kyla pavojus žmonių sveikatai ypatingai pažeidžiamose gyventojų grupėse ir kurį pasiekus reikia skubios ir tinkamos informacijos;
- 12) viršutinė vertinimo riba – taršos lygis, iki kurio aplinkos oro kokybę vertinti galima naudojant fiksuotą matavimo ir modeliavimo metodų ir (arba) orientacinių matavimų derinį;
- 13) apatinė vertinimo riba – taršos lygis, iki kurio aplinkos oro kokybę vertinti galima naudojant vien tik modeliavimo metodą arba objektyvaus vertinimo metodą;
- 14) ilgalaikis tikslas – taršos lygis, kuris, siekiant veiksmingai apsaugoti žmonių sveikatą ir aplinką, turi būti pasiektas ilgai, nebent jo neįmanoma pasiekti naudojant proporcingas priemones;
- 15) tarša iš gamtinių šaltinių – teršalų emisijos, kurios atsiranda ne dėl tiesioginės ar netiesioginės žmonių veiklos, įskaitant gamtinius įvykius, pavyzdžiui, vulkanų išsiveržimus, seisminius reiškinius, geoterminius reiškinius, laukinės gamtos plotų gaisrus, vėjo audras, jūrų potvynius ar atmosferinę resuspensiją arba natūralių dalelių pernešimą iš sauso klimato regionų;
- 16) zona – valstybės narės teritorijos dalis, nustatyta tos valstybės narės oro kokybės vertinimo ir valdymo tikslais;
- 17) aglomeracija – zona, kuri yra miesto teritorija ir kurioje gyvena daugiau kaip 250 000 gyventojų arba kurioje gyventojų skaičius siekia 250 000 arba mažiau, kai tam tikrą gyventojų tankumą km^2 nustato valstybės narės;
- 18) KD_{10} – kietosios dalelės, kurių 50 % praeina pro joms pralaidžią $10 \mu\text{m}$ aerodinaminio skersmens angą, kaip nustatyta pamatiniu KD_{10} mėginių ėmimo ir matavimo metodu, EN 12341;
- 19) $\text{KD}_{2,5}$ – kietosios dalelės, kurių 50 % praeina pro joms pralaidžią $2,5 \mu\text{m}$ aerodinaminio skersmens angą, kaip nustatyta pamatiniu $\text{KD}_{2,5}$ mėginių ėmimo ir matavimo metodu, EN 14907;
- 20) vidutinio poveikio rodiklis – vidutinis taršos lygis, kuris nustatomas pagal matavimus foninėse miesto vietovėse visoje valstybės narės teritorijoje ir kuris atspindi taršos poveikį gyventojams. Juo remiantis apskaičiuojamas nacionalinis poveikio sumažinimo uždavinys ir įsipareigojimas dėl poveikio koncentracijos;
- 21) įsipareigojimas dėl poveikio koncentracijos – lygis, nustatytas remiantis vidutiniu poveikio rodikliu, kuris turi būti pasiektas per nustatytą laikotarpį siekiant sumažinti kenksmingą poveikį žmonių sveikatai;
- 22) nacionalinis poveikio sumažinimo uždavinys – ataskaitiniams metams nustatyto vidutinio poveikio valstybės narės gyventojams rodiklio procentinis sumažinimas siekiant sumažinti kenksmingą poveikį žmonių sveikatai, kuris turi būti įvykdytas, jei įmanoma, per nustatytą laikotarpį;
- 23) foninės miesto vietovės – vietos miesto teritorijose, kur lygiai atspindi tipinį poveikį visiems miesto gyventojams;
- 24) azoto oksidai – azoto monoksido (azoto oksido) ir azoto dioksido tūrio santykinių dalių (ppbv) suma, išreikšta azoto dioksido masės koncentracijos vienetais ($\mu\text{g}/\text{m}^3$);
- 25) fiksuoti matavimai – matavimai, vykdomi nustatytose vietose tiek nuolatos, tiek imant atsitiktinius mėginius, siekiant nustatyti taršos lygius pagal atitinkamus duomenų kokybės tikslus;
- 26) indikatoriniai matavimai – matavimai, kurie atitinka mažiau griežtus duomenų kokybės tikslus nei tie, kurie taikomi fiksuotiems matavimams;

- 27) lakieji organiniai junginiai (LOJ) – organiniai junginiai iš antropogeninių ir biogeninių šaltinių, išskyrus metaną, kuriems saulės šviesoje reaguojant su azoto oksidais gali susidaryti fotocheminiai oksidantai;
- 28) ozono prekursorių (pirmtakų) medžiagos – medžiagos, turinčios įtakos pažemio ozono susidarymui, dalis kurių yra išvardytos X priede.

3 straipsnis

Atsakomybės sritys

Valstybės narės atitinkamuose lygmenyse paskiria kompetentingas institucijas ir įstaigas, atsakingas už:

- aplinkos oro kokybės vertinimą;
- matavimo sistemų (metodų, įrangos, tinklų ir laboratorijų) patvirtinimą;
- matavimų tikslumo užtikrinimą;
- vertinimo metodų analizę;
- Komisijos visoje Bendrijoje organizuojamų kokybės užtikrinimo programų koordinavimą savo teritorijoje;
- bendradarbiavimą su kitomis valstybėmis narėmis ir Komisija.

Prireikus kompetentingos institucijos ir įstaigos laikosi I priedo C skirsnio nuostatų.

4 straipsnis

Zonų ir aglomeracijų nustatymas

Valstybės narės nustato zonas ir aglomeracijas visoje savo teritorijoje. Oro kokybė vertinama ir valdoma visose zonose ir aglomeracijose.

II SKYRIUS

APLINKOS ORO KOKYBĖS VERTINIMAS

1 SKIRSNIS

Aplinkos oro kokybės vertinimas sieros dioksido, azoto dioksido ir azoto oksidų, kietųjų dalelių, švino, benzeno ir anglies monoksido atžvilgiu

5 straipsnis

Vertinimo tvarka

- Vertinant sieros dioksido, azoto dioksido ir azoto oksidų, kietųjų dalelių (KD₁₀ ir KD_{2,5}), švino, benzeno ir anglies monoksido kiekį, taikomos viršutinė ir apatinė vertinimo ribos, nustatytos II priedo A skirsnyje.

Kiekviena zona ir aglomeracija klasifikuojamos pagal tas vertinimo ribas.

- 1 dalyje nurodytas klasifikavimas tikslinamas mažiausiai kartą per penkerius metus II priedo B skirsnyje nustatyta tvarka.

Tačiau klasifikavimas tikslinamas dažniau, jeigu labai pasikeičia veikla, susijusi su sieros dioksido, azoto dioksido arba, kai tinka, azoto oksidų, kietųjų dalelių (KD₁₀, KD_{2,5}), švino, benzeno arba anglies monoksido koncentracija aplinkoje.

6 straipsnis

Vertinimo kriterijai

- Valstybės narės visose savo zonose ir aglomeracijose vertina aplinkos oro kokybę dėl 5 straipsnyje nurodytų teršalų, taikydamos šio straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse ir III priede nustatytus kriterijus.

- Visose zonose ir aglomeracijose, kuriose 1 dalyje nurodytų teršalų lygis viršija tiems teršalams nustatytą viršutinę vertinimo ribą, aplinkos oro kokybė vertinama atliekant fiksuotus matavimus. Tie fiksuoti matavimai gali būti papildyti modeliavimo metodais ir (arba) indikatoriniais matavimais, kurie suteiktų tinkamos informacijos apie aplinkos oro kokybės geografinį pasiskirstymą.

- Visose zonose ir aglomeracijose, kuriose 1 dalyje nurodytų teršalų lygis yra žemesnis už tiems teršalams nustatytą viršutinę vertinimo ribą, vertinant aplinkos oro kokybę galima derinti fiksuotus matavimus ir modeliavimo metodus ir (arba) indikatorinius matavimus.

- Visose zonose ir aglomeracijose, kuriose 1 dalyje nurodytų teršalų lygis yra žemesnis už tiems teršalams nustatytą apatinę vertinimo ribą, vertinant aplinkos oro kokybę pakanka naudoti modeliavimo arba objektyvaus vertinimo metodus arba šiuos metodus kartu.

- Be 2, 3 ir 4 dalyse nurodytų vertinimų, matavimai atliekami foninėse kaimo vietovėse, esančiose toliau nuo didelių oro taršos šaltinių, siekiant bent jau suteikti informaciją apie smulkių kietųjų dalelių (KD_{2,5}) bendrą masės ir jos cheminių sudedamųjų medžiagų koncentraciją metinio vidurkio pagrindu ir atliekami taikant tokius kriterijus:

- kiekvienuose 100 000 km² įsteigiama viena mėginių ėmimo vieta;
- kiekviena valstybė narė įsteigia mažiausiai vieną matavimo stotį arba, susitarus su gretimomis valstybėmis narėmis, gali įsteigti vieną arba keletą bendrų matavimo stočių atitinkamoms kaimyninėms zonoms, taip užtikrinant būtiną erdvinį išdėstymą;

- c) tam tikrais atvejais monitoringas derinamas su Bendradarbiavimo programos tolimų oro teršalų pernašų Europoje monitoringo ir vertinimo srityje (EMEP) monitoringo strategija ir matavimo programa;
- d) I priedo A ir C skirsniai taikomi, siekiant kietųjų dalelių masės koncentracijos matavimo duomenų kokybės tikslų, o IV priedas taikomas visas.

Valstybės narės informuoja Komisiją apie matavimo metodus, naudojamus matuojant smulkių kietųjų dalelių (KD_{2,5}) cheminę sudėtį.

7 straipsnis

Mėginių ėmimo vietos

1. Mėginių ėmimo vietos sieros dioksido, azoto dioksido ir azoto oksidų, kietųjų dalelių (KD₁₀ ir KD_{2,5}), švino, benzeno ir anglies monoksido matavimui aplinkos ore išdėstomos taikant III priede išvardytus kriterijus.
2. Kiekvienoje zonoje arba aglomeracijoje, kur fiksuoti matavimai yra vienintelis oro kokybės vertinimo informacijos šaltinis, kiekvieno atitinkamo teršalo mėginių ėmimo vietų skaičius yra ne mažesnis už mažiausią V priedo A skirsnyje nustatytą mėginių ėmimo vietų skaičių.
3. Zonose ir aglomeracijose, kuriose informacija, gauta iš fiksuotų matavimų mėginių ėmimo vietų, papildoma modeliavimo ir (arba) indikatorinių matavimų informacija, bendras mėginių ėmimo vietų skaičius, nustatytas V priedo A skirsnyje, gali būti sumažintas iki 50 %, jei laikomasi šių sąlygų:
  - a) papildomi metodai oro kokybės vertinimui suteikia pakankamai informacijos apie ribines vertes arba pavojaus slenksčius bei tinkamos informacijos visuomenei;
  - b) mėginių ėmimo vietų, kurios turi būti įsteigtos, skaičius bei kitų metodų erdvinis išdėstymas yra pakankami, kad pagal I priedo A skirsnyje nustatytus duomenų kokybės tikslus būtų galima nustatyti atitinkamo teršalo koncentraciją, o vertinimo rezultatai atitiktų I priedo B skirsnyje nustatytus kriterijus.

Į modeliavimo ir (arba) indikatorinio matavimo rezultatus atsižvelgiama vertinant oro kokybę pagal ribines vertes.

4. Mėginių ėmimo vietų parinkimo kriterijų taikymą valstybėse narėse prižiūri Komisija tam, kad palengvintų suderintą šių kriterijų taikymą visoje Europos Sąjungoje.

8 straipsnis

Pamatiniai matavimo metodai

1. Valstybės narės taiko VI priedo A ir C skirsniuose nustatytus pamatinius matavimo metodus ir kriterijus.

2. Kitus matavimo metodus galima naudoti, jeigu laikomasi VI priedo B skirsnyje nustatytų sąlygų.

2 SKIRSNIS

Aplinkos oro kokybės vertinimas ozono atžvilgiu

9 straipsnis

Vertinimo kriterijai

1. Kai zonoje arba aglomeracijoje ozono koncentracija nors vienerius iš ankstesnių penkerių metų viršija ilgalaikius tikslus, nustatytus VII priedo C skirsnyje, atliekami fiksuoti matavimai.
2. Kai turimi tik trumpesnio negu penkerių metų laikotarpio duomenys, siekdamas nustatyti, ar 1 dalyje nurodyti ilgalaikiai tikslai per tuos penkerius metus nebuvo viršyti, valstybės narės gali derinti nedidelės trukmės matavimo kampanijų, vykdytų tada ir ten, kur taršos lygiai galėjo pasiekti aukščiausią lygį, rezultatus bei išmetamųjų teršalų inventorių ir modeliavimo rezultatus.

10 straipsnis

Mėginių ėmimo vietos

1. Ozono matavimo mėginių ėmimo vietos išdėstomos taikant VIII priede nustatytus kriterijus.
2. Fiksuotų ozono matavimų mėginių ėmimo vietų kiekvienoje zonoje arba aglomeracijoje, kuriose matavimas yra vienintelis oro kokybės vertinimo informacijos šaltinis, yra ne mažiau kaip mažiausias mėginių ėmimo vietų skaičius, nustatytas IX priedo A skirsnyje.
3. Zonose ir aglomeracijose, kuriose informacija, gauta iš fiksuotų matavimų mėginių ėmimo vietų papildoma modeliavimo ir (arba) indikatorinių matavimų informacija, IX priedo A skirsnyje nustatytą mėginių ėmimo vietų skaičių galima sumažinti, jei laikomasi šių sąlygų:
  - a) papildomi metodai suteikia pakankamai informacijos oro kokybės vertinimui apie atitikimą siektinoms vertėms, ilgalaikiams tikslams, informavimo ir pavojaus slenksčiams;
  - b) mėginių ėmimo vietų, kurios turi būti įsteigtos, skaičius bei kitų metodų erdvinis išdėstymas yra pakankami, kad pagal I priedo A skirsnyje nustatytus duomenų kokybės tikslus būtų galima nustatyti ozono koncentraciją, o vertinimo rezultatai atitiktų I priedo B skirsnyje nustatytus kriterijus;
  - c) mėginių ėmimo vietų skaičių kiekvienoje zonoje arba aglomeracijoje sudaro mažiausiai viena mėginių ėmimo vieta dviems milijonams gyventojų arba viena mėginių ėmimo vieta 50 000 km² priklausomai nuo to, kuriuo atveju gaunamas didesnis mėginių ėmimo vietų skaičius, tačiau ne mažiau kaip viena mėginių ėmimo vieta kiekvienoje zonoje arba aglomeracijoje;

- d) azoto dioksidas yra matuojamas visose likusiose mėginių ėmimo vietose, išskyrus fonines stotis kaimo vietovėse, kaip nurodyta VIII priedo A skirsnyje.

Į modeliavimo ir (arba) indikatorinio matavimo rezultatus atsižvelgiama vertinant oro kokybę pagal siektinas vertes.

4. Azoto dioksidas matuojamas mažiausiai 50 % ozono mėginių ėmimo vietų, kaip reikalaujama IX priedo A skirsnyje. Tas matavimas vyksta nuolatos, išskyrus matavimus foninėse stotyse kaimo vietovėse, kaip nurodyta VIII priedo A skirsnyje, kur gali būti naudojami kiti matavimo metodai.

5. Tose zonose ir aglomeracijose, kuriose kiekvienais metais per ankstesnius penkerius matavimų metus teršalų koncentracija buvo žemesnė už ilgalaikius tikslus, fiksuotų matavimų mėginių ėmimo vietų skaičius nustatomas pagal IX priedo B skirsnį.

6. Kiekviena valstybė narė užtikrina, kad jos teritorijoje būtų įsteigiama ir veiktų mažiausiai viena mėginių ėmimo vieta, kuri teiktų duomenis apie X priede išvardytų ozono prekursorių (pirmtakų) medžiagų koncentraciją. Kiekviena valstybė narė pasirenka stočių, kuriose bus matuojamos ozono prekursorių (pirmtakų) medžiagos, skaičių ir išdėstymą, atsižvelgdama į X priede nustatytus tikslus ir metodus.

11 straipsnis

Pamatiniai matavimo metodai

1. Valstybės narės ozono matavimui taiko pamatinį metodą, nustatytą VI priedo A skirsnio 8 punkte. Kitus matavimo metodus galima naudoti, jeigu laikomasi VI priedo B skirsnyje nustatytų sąlygų.
2. Kiekviena valstybė narė praneša Komisijai apie metodus, kuriuos ji taiko LOJ, išvardytų X priede, mėginiams imti ir matuoti.

III SKYRIUS

APLINKOS ORO KOKYBĖS VALDYMAS

12 straipsnis

Reikalavimai, taikomi tais atvejais, kai taršos lygiai yra žemesni už ribines vertes

Zonose ir aglomeracijose, kuriose sieros dioksido, azoto dioksido, KD_{10} ir $KD_{2,5}$, švino, benzeno ir anglies monoksido lygiai aplinkos ore yra žemesni už atitinkamas ribines vertes, nustatytas XI ir XIV prieduose, valstybės narės išlaiko už ribines vertes mažesnius šių teršalų lygius ir siekia išsaugoti geriausią aplinkos oro kokybę, atitinkančią tvarų vystymąsi.

13 straipsnis

Ribinės vertės ir pavojaus slenksčiai žmonių sveikatai apsaugoti

1. Valstybės narės užtikrina, kad visose jų zonose ir aglomeracijose sieros dioksido, KD_{10} , švino ir anglies monoksido lygiai aplinkos ore neviršytų XI priede nustatytų ribinių verčių.

XI priede nustatytos azoto dioksido ir benzeno ribinės vertės negali būti viršijamos nuo tame priede nustatytų datų.

Šių reikalavimų laikymasis vertinamas pagal III priedą.

XI priede nustatyti leistini nukrypimo dydžiai taikomi pagal 22 straipsnio 3 dalį ir 23 straipsnio 1 dalį.

2. Sieros dioksido ir azoto dioksido koncentracijos aplinkos ore pavojaus slenksčiai yra nustatyti XII priedo A skirsnyje.

14 straipsnis

Kritiniai taršos lygiai

1. Valstybės narės užtikrina, kad būtų laikomasi XIII priede nustatytų kritinių taršos lygių, įvertintų pagal III priedo A skirsnį.

2. Kai fiksuoti matavimai yra vienintelis oro kokybės vertinimo informacijos šaltinis, mėginių ėmimo vietų skaičius yra ne mažesnis už mažiausią V priedo C skirsnyje nustatytą skaičių. Kai šią informaciją papildoma indikatoriniai matavimai arba modeliavimas, mažiausią mėginių ėmimo vietų skaičių galima sumažinti iki 50 %, jeigu vertinamą atitinkamo teršalo koncentraciją galima nustatyti pagal I priedo A skirsnyje nustatytus duomenų kokybės tikslus.

15 straipsnis

Nacionalinis $KD_{2,5}$ poveikio sumažinimo uždavinys žmonių sveikatai apsaugoti

1. Valstybės narės imasi visų būtinų priemonių, kurios nereikalauja neproporcingų išlaidų, $KD_{2,5}$ poveikiui sumažinti siekdamos XIV priedo B skirsnyje nustatyto nacionalinio poveikio sumažinimo uždavinio įvykdymo iki jame nurodytų metų.

2. Valstybės narės užtikrina, kad remiantis XIV priedo A skirsniu nustatytas 2015 m. vidutinio poveikio rodiklis neviršytų to paties priedo C skirsnyje nustatyto išpareigojimo dėl poveikio koncentracijos.

3. Vidutinio $KD_{2,5}$ poveikio rodiklis vertinamas pagal XIV priedo A skirsnį.

4. Kiekviena valstybė narė pagal III priedą užtikrina, kad mėginių ėmimo vietų, kuriomis remiasi vidutinio $KD_{2,5}$ poveikio rodiklis, pasiskirstymas ir skaičius tinkamai atspindėtų poveikį visiems gyventojams. Mėginių ėmimo vietų skaičius yra ne mažesnis negu nustatyta taikant V priedo B skirsnį.

16 straipsnis

KD_{2,5} siektina vertė ir ribinė vertė žmonių sveikatai apsaugoti

1. Valstybės narės imasi visų būtinų priemonių, kurios nereikalauja neproporcingų išlaidų, siekdamos užtikrinti, kad nuo XIV priedo D skirsnyje nustatytos datos KD_{2,5} koncentracijos aplinkos ore neviršytų tame priede nustatytos siektinos vertės.
2. Valstybės narės užtikrina, kad KD_{2,5} koncentracija aplinkos ore jų zonose ir aglomeracijose nuo XIV priedo E skirsnyje nustatytos datos neviršytų tame priede nustatytos ribinės vertės. Šio reikalavimo laikymasis vertinamas pagal III priedą.
3. XIV priedo E skirsnyje nustatytas leistinas nukrypimo dydis taikomas 23 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka.

17 straipsnis

Reikalavimai zonose ir aglomeracijose, kuriose ozono koncentracija viršija siektinas vertes ir ilgalaikius tikslus

1. Valstybės narės imasi visų būtinų priemonių, kurios nereikalauja neproporcingų išlaidų, užtikrinti, kad siektinos vertės ir ilgalaikiai tikslai būtų pasiekti.
2. Tose zonose ir aglomeracijose, kuriose siektina vertė viršijama, valstybės narės užtikrina, kad nuo šios direktyvos VII priedo B skirsnyje nustatytos datos siektinoms vertėms pasiekti būtų įgyvendinama pagal Direktyvos 2001/81/EB 6 straipsnį parengta programa ir, atitinkamai atvejais, oro kokybės planas, išskyrus tuos atvejus, kai priemonėmis, kurios nereikalauja neproporcingų išlaidų, siektinų verčių pasiekti negalima.
3. Zonoms ir aglomeracijoms, kuriose ozono lygis aplinkos ore yra didesnis už ilgalaikiuose tiksluose numatytą lygį, tačiau mažesnis arba lygus siektinoms vertėms, valstybės narės, siekdamos ilgalaikių tikslų, parengia ir įgyvendina rentabilias priemones. Tos priemonės turi bent jau atitikti visus 2 dalyje nurodytus oro kokybės planus ir programą.

18 straipsnis

Reikalavimai zonose ir aglomeracijose, kuriose ozono koncentracija atitinka ilgalaikius tikslus

Zonose ir aglomeracijose, kuriose ozono lygis atitinka ilgalaikius tikslus, valstybės narės tiek, kiek leidžia atitinkami veiksniai, įskaitant tarpvalstybinį ozono taršos pobūdį ir meteorologines sąlygas, užtikrina, kad tas lygis neviršytų ilgalaikių tikslų, ir proporcingomis priemonėmis saugo geriausią aplinkos oro kokybę, derindamos veiklą su tvariuoju vystymusi bei aukšto lygio aplinkos ir žmonių sveikatos apsauga.

19 straipsnis

Priemonės, reikalingos viršijus informavimo arba pavojaus slenksčius

Kai viršijamas XII priede nustatytas informavimo slenkstis arba bet kuris iš tame priede nustatytų pavojaus slenksčių, valstybės narės imasi būtinų priemonių, informuodamos visuomenę per radiją, televiziją, spaudą arba internetą.

Valstybės narės taip pat laikinai teikia Komisijai informaciją apie užfiksuotus taršos lygius ir laikotarpių, kai buvo viršyti pavojaus arba informavimo slenksčiai, trukmę.

20 straipsnis

Tarša iš gamtinių šaltinių

1. Valstybės narės persiunčia Komisijai konkrečių metų zonų ir aglomeracijų, kuriose dėl taršos iš gamtinių šaltinių buvo viršytos konkretaus teršalo ribinės vertės, sąrašus. Valstybės narės pateikia informaciją apie koncentracijas ir šaltinius bei įrodymus, kad ribinės vertės buvo viršytos dėl taršos iš gamtinių šaltinių.
2. Kai 1 dalyje nustatyta tvarka Komisija informuojama apie taršos lygio viršijimą dėl taršos iš gamtinių šaltinių, toks taršos lygio viršijimas nelaikomas viršijimu pagal šią direktyvą.
3. Iki 2010 m. birželio 11 d. Komisija paskelbia taršos lygio viršijimo dėl taršos iš gamtinių šaltinių įrodymo ir neatsižvelgimo į jį gaires.

21 straipsnis

Taršos lygio viršijimas dėl žiemą atliekamo kelių barstymo smėliu ar druska

1. Valstybės narės gali nustatyti zonas arba aglomeracijas, kuriose ribinės vertės viršijamos dėl KD₁₀ koncentracijos aplinkos ore, susidariusios dėl kietųjų dalelių resuspensijos, kai žiemą keliai barstomi smėliu ar druska.
2. Valstybės narės siunčia Komisijai visų tokių zonų arba aglomeracijų sąrašus ir informaciją apie KD₁₀ koncentraciją bei jų atsiradimo šaltinius.
3. Informuodamos Komisiją pagal 27 straipsnį, valstybės narės pateikia būtinus įrodymus, kad bet koki taršos lygio viršijimą sąlygoja resuspenduotos kietosios dalelės ir kad buvo imtasi visų pagrįstų priemonių koncentracijai sumažinti.

4. Nepažeidžiant 20 straipsnio, šio straipsnio 1 dalyje nurodytoms zonoms ir aglomeracijoms valstybės narės turi parengti 23 straipsnyje numatytus oro kokybės planus tik tada, kai taršos lygis viršijamas dėl kitų nei kelių barstymas smėliu ar druska žiemą KD₁₀ šaltinių.

5. Iki 2010 m. birželio 11 d. Komisija paskelbia taršos dėl kietųjų dalelių resuspenzijos, kai žiemą keliai barstomi smėliu ar druska, įrodymo ir neatsižvelgimo į ją gaires.

22 straipsnis

Įgyvendinimo terminų atidėjimas ir leidimas nesilaikyti įpareigojimo taikyti tam tikras ribines vertes

1. Kai tam tikroje zonoje arba aglomeracijoje iki XI priede nustatytų terminų negalima pasiekti azoto dioksido arba benzeno ribinių verčių, valstybė narė gali atidėti tuos terminus ne daugiau kaip penkeriems metams tai konkrečiai zonai arba aglomeracijai su sąlyga, kad pagal 23 straipsnį parengiamas oro kokybės planas, skirtas zonai ar aglomeracijai, kurioje bus atidėtas terminas; šis oro kokybės planas papildomas XV priedo B skirsnyje nurodyta informacija, susijusia su atitinkamais teršalais, ir jame išdėstoma, kaip iki naujo termino bus pasiektos ribinės vertės.

2. Kai tam tikroje zonoje arba aglomeracijoje dėl tai vietai būdingų sklaidos savybių, nepalankių klimato sąlygų arba tarpvalstybinės taršos negalima pasiekti KD_{10} ribinių verčių, nustatytų XI priede, valstybei narei leidžiama nevykdyti įpareigojimo taikyti tas ribines vertes iki 2011 m. birželio 11 d., jeigu laikomasi 1 dalyje nustatytų sąlygų ir jeigu valstybė narė įrodo, kad nacionaliniu, regioniniu ir vietiniu lygmenimis imtasi visų reikiamų priemonių siekiant įgyvendinti minėtus terminus.

3. Kai valstybė narė taiko 1 arba 2 dalis, ji užtikrina, kad kiekvieno teršalo ribinė vertė nebūtų viršijama daugiau nei didžiausiu leistinu nukrypimo dydžiu, nustatytu kiekvienam atitinkamam teršalui XI priede.

4. Valstybės narės informuoja Komisiją, kai, jų nuomone, reikėtų taikyti 1 ar 2 dalis, ir pateikia 1 dalyje nurodytą oro kokybės planą, įskaitant visą susijusią informaciją, būtiną, kad Komisija galėtų nustatyti, ar tikrai įvykdytos atitinkamos sąlygos. Atlikdama vertinimą, Komisija atsižvelgia į numatomą valstybių narių taikytų priemonių poveikį aplinkos oro kokybei valstybėse narėse šiuo metu ir ateityje ir į dabar taikomų Bendrijos priemonių poveikį aplinkos oro kokybei bei į planuojamas Bendrijos priemones, kurias pasiūlys Komisija.

Jeigu Komisija per devynis mėnesius nuo to pranešimo gavimo nepareiškia prieštaravimų, laikoma, kad įvykdytos atitinkamos 1 arba 2 dalies taikymo sąlygos.

Jeigu pareiškiami prieštaravimai, Komisija gali pareikalauti valstybių narių pakoreguoti arba pateikti naujus oro kokybės planus.

IV SKYRIUS

PLANAI

23 straipsnis

Oro kokybės planai

1. Kai tam tikrose zonose arba aglomeracijose teršalų lygis aplinkos ore kiekvienu atveju viršija ribinę arba siektiną vertę bei atitinkamą leistiną nukrypimo dydį, valstybės narės užtikrina, kad toms zonoms ir aglomeracijoms būtų parengti oro kokybės planai, kad būtų pasiektos atitinkamos XI ir XIV prieduose nustatytos ribinės vertės arba siektinos vertės.

Jeigu viršijamos tos ribinės vertės, kurių pasiekimo terminas jau baigėsi, oro kokybės planuose išdėstomos atitinkamos priemonės, kad šios vertės būtų viršijamos kuo trumpesnę laikotarpį. Į oro kokybės planus papildomai gali būti įtrauktos specialiosios priemonės, kurias taikant siekiama apsaugoti pažeidžiamų gyventojų, įskaitant vaikus, grupes.

Į šiuos oro kokybės planuos įtraukiama bent XV priedo A skirsnyje nurodyta informacija, ir gali būti įtrauktos priemonės pagal 24 straipsnį. Šie planai perduodami Komisijai nedelsiant, bet ne vėliau kaip per dvejus metus nuo tų metų, kuriais buvo užregistruotas pirmas taršos lygio viršijimas, pabaigos.

Kai turi būti parengti ar įgyvendinti keletui teršalų skirti oro kokybės planai, valstybės narės atitinkamais atvejais parengia ir įgyvendina integruotus oro kokybės planus, apimančius visus atitinkamus teršalus.

2. Valstybės narės, kiek tai įmanoma, užtikrina suderinamumą su kitais planais, kurių reikalaujama pagal Direktyvą 2001/80/EB, Direktyvą 2001/81/EB arba Direktyvą 2002/49/EB, siekiant atitinkamą aplinkosaugos tikslų.

24 straipsnis

Trumpojo laikotarpio veiksmų planai

1. Kai tam tikroje zonoje arba aglomeracijoje yra pavojus, kad teršalų lygiai viršys vieną arba daugiau XII priede nurodytų pavojaus slenksčių, valstybės narės parengia veiksmų planus, nurodamos priemones, kurių bus imtasi trumpuoju laikotarpiu, siekiant sumažinti tą pavojų ar apriboti taršos lygio viršijimo trukmę. Kai kyla pavojus, kad bus viršyta viena arba kelios ribinės vertės ar siektinos vertės, nurodytos VII, XI ir XIV prieduose, valstybės narės prirėikus gali parengti tokius trumpojo laikotarpio veiksmų planus.

Tačiau kai yra pavojus, jog bus viršytas XII priedo B skirsnyje nustatytas ozono pavojaus slenkstis, valstybės narės tokius trumpojo laikotarpio veiksmų planus rengia tik tada, kai, jų nuomone, atsižvelgiant į nacionalines geografines, meteorologines ir ekonomines sąlygas, yra pakankamai galimybių sumažinti tą pavojų, taršos lygio viršijimo trukmę arba mastą. Rengdamos tokį trumpojo laikotarpio planą valstybės narės atsižvelgia į Sprendimą 2004/279/EB.

2. 1 dalyje nurodytuose trumpojo laikotarpio veiksmų planuose galima, atsižvelgiant į kiekvieną atskirą atvejį, numatyti veiksmingas priemones, skirtas kontroliuoti ir prireikus sustabdyti veiklą, kuri prisideda prie rizikos, kad atitinkamos ribinės vertės ar siektinos vertės arba pavojaus slenkstis bus viršyti. Tuose veiksmų planuose gali būti numatytos priemonės, susijusios su motorinių transporto priemonių eismu, statybų darbais, prisišvartavusiais laivais ir pramonės įmonėmis arba pramonės produktais bei būstų šildymu. Rengiant šiuos planus taip pat gali būti svarstomi specialūs veiksmai, kuriais būtų siekiama apsaugoti pažeidžiamų gyventojų, įskaitant vaikus, grupes.

3. Valstybės narės, parengusios trumpojo laikotarpio planus, pateikia visuomenei ir atitinkamoms organizacijoms, pavyzdžiui, aplinkosaugos organizacijoms, vartotojų organizacijoms, pažeidžiamų gyventojų grupių interesams atstovaujantioms organizacijoms, kitoms atitinkamoms sveikatos priežiūros įstaigoms ir susijusioms pramonės federacijoms, savo konkrečių trumpojo laikotarpio veiksmų planų tinkamumo ir turinio analizės rezultatus bei informaciją apie tų planų įgyvendinimą.

4. Pirmą kartą iki 2010 m. birželio 11 d. ir po to reguliariai Komisija skelbia trumpojo laikotarpio veiksmų planų rengimo geriausios praktikos pavyzdžius, taip pat geriausios praktikos apsaugant pažeidžiamų gyventojų, įskaitant vaikus, grupes pavyzdžius.

25 straipsnis

Tarpvalstybinė oro tarša

1. Kai bet koks pavojaus slenkstis, ribinė vertė ar siektinos vertės ir bet kokio atitinkamo leistino nukrypimo dydžio suma arba ilgalaikis tikslas viršijamas dėl didelio tarpvalstybinio oro teršalų arba jų prekursorių (pirmtakų) pernešimo, atitinkamos valstybės narės bendradarbiauja ir tam tikrais atvejais organizuoja bendrą veiklą, pavyzdžiui, bendrų arba koordinuotų oro kokybės planų rengimą pagal 23 straipsnį, siekdamas pašalinti šį taršos lygio viršijimą taikant tinkamas, tačiau proporcingas priemones.

2. Komisija raginama dalyvauti ir prisidėti prie bet kokios formos bendradarbiavimo, nurodyto 1 dalyje. Tam tikrais atvejais Komisija, atsižvelgdama į ataskaitas, parengtas vadovaujantis Direktyvos 2001/81/EB 9 straipsniu, įvertina, ar Bendrijos lygmeniu reikėtų imtis tolesnių veiksmų, siekiant sumažinti prekursorių (pirmtakų) išmetimą, kuris sąlygoja tarpvalstybinę taršą.

3. Valstybės narės prireikus vadovaudamosi 24 straipsniu parengia ir įgyvendina bendrus trumpojo laikotarpio veiksmų planus, kurie taikomi kitų valstybių narių kaimyninėms zonoms. Valstybės narės užtikrina, kad kitose trumpojo laikotarpio veiksmų planus parengusiose valstybėse narėse esančios kaimyninės zonos gautų visą reikalingą informaciją.

4. Kai prie valstybių sienų esančiose zonose arba aglomeracijose viršijami informavimo arba pavojaus slenkščiai, kuo greičiau informuojamos atitinkamų kaimyninių valstybių narių kompetentingos institucijos. Ta informacija taip pat paskelbiama visuomenei.

5. Rengdamos 1 ir 3 dalyse nurodytus planus ir informuodamos visuomenę, kaip nurodyta 4 dalyje, valstybės narės tam tikrais atvejais siekia bendradarbiauti su trečiosiomis šalimis, visų pirma su šalimis kandidatėmis.

V SKYRIUS

INFORMAVIMAS IR ATASKAITŲ TEIKIMAS

26 straipsnis

Visuomenės informavimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad visuomenė ir atitinkamos organizacijos, tokios kaip aplinkosaugos organizacijos, vartotojų organizacijos, pažeidžiamų gyventojų grupių interesams atstovaujanti organizacijos, kitos atitinkamos sveikatos priežiūros įstaigos ir susijusios pramonės federacijos būtų tinkamai ir laiku informuojamos apie:

- aplinkos oro kokybę pagal XVI priedo reikalavimus;
- bet kokius sprendimus atidėti terminą, vadovaujantis 22 straipsnio 1 dalimi;
- bet kokias išimtis, taikomas vadovaujantis 22 straipsnio 2 dalimi;
- 22 straipsnio 1 dalyje ir 23 straipsnyje nurodytus oro kokybės planus bei 17 straipsnio 2 dalyje nurodytas programas.

Informuojama nemokamai, naudojant lengvai prieinamas informavimo priemones, įskaitant internetą, arba visas kitas tinkamas telekomunikacijų priemones, bei atsižvelgiant į Direktyvoje 2007/2/EB nustatytas nuostatas.

2. Valstybės narės pateikia visuomenei metines ataskaitas apie visus teršalus, kuriems taikoma ši direktyva.

Šiose ataskaitose apibendrinami ribines vertes, siektinas vertes, ilgalaikius tikslus, informavimo slenkščius ir pavojaus slenkščius viršijantys taršos lygiai atitinkamais vidurkinimo laikotarpiais. Ši informacija pateikiama kartu su apibendrintu tokio taršos lygio viršijimo poveikio įvertinimu. Ataskaitose tam tikrais atvejais galima pateikti daugiau informacijos ir vertinimų apie miškų apsaugą bei informacijos apie kitus teršalus, kurių monitoringo nuostatos nurodytos šioje direktyvoje; tai gali būti, pavyzdžiui, *inter alia*, pasirinkti nereglamentuojami ozono prekursoriai (pirm-takai), kaip išvardyta X priedo B skirsnyje.

3. Valstybės narės informuoja visuomenę apie tai, kokia kompetentinga institucija arba įstaiga paskirta vykdyti 3 straipsnyje nurodytus uždavinius.

27 straipsnis

Informacijos ir ataskaitų teikimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad per tam tikrą terminą, nustatytą įgyvendinimo priemonėse, nurodytose 28 straipsnio 2 dalyje, su informacija apie aplinkos oro kokybę galėtų susipažinti Komisija.

2. Bet kuriuo atveju, siekiant konkrečiau tikslu – nustatyti, ar laikomasi ribinių verčių bei kritinių taršos lygių ir tai, ar pasiektos siektinos vertės – ne vėliau kaip per devynis mėnesius pasibaigus kiekvieniems metams Komisijai pateikiama tokia informacija ir į šią informaciją įtraukiama:

- a) tais metais padaryti pagal 4 straipsnį nustatytų zonų ir aglomeracijų sąrašo ir ribų nustatymo pakeitimai;
- b) zonų ir aglomeracijų, kuriose vieno ar kelių teršalų lygiai yra didesni už ribines vertes ir, jei taikoma, leistiną nukrypimo dydį arba didesni už siektinas vertes arba kritinius taršos lygius, sąrašas; ir šioms zonoms ir aglomeracijoms:
  - i) įvertinti lygiai ir, jei tinka, datos ir laikotarpiai, kada šie lygiai buvo stebėti;
  - ii) atitinkamais atvejais, taršos iš gamtinių šaltinių ir taršos dėl kietųjų dalelių resuspensijos, kai žiemą keliai barstomi smėliu ar druska, įvertinimas pagal įvertintus lygius, kaip pranešta Komisijai pagal 20 ir 21 straipsnius.

3. 1 ir 2 dalyse taikomos informacijai, surinktai nuo antrųjų kalendorinių metų po įgyvendinimo priemonių, nurodytų 28 straipsnio 2 dalyje, įsigaliojimo pradžios.

28 straipsnis

Igyvendinimo priemonės

1. Priemonės, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šios direktyvos nuostatas, t. y. I–VI priedus, VIII–X priedus ir XV priedą, tvirtinamos pagal 29 straipsnio 3 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

Tačiau pakeitimais negali būti tiesiogiai arba netiesiogiai pakeičiami:

- a) ribinės vertės, poveikio sumažinimo uždaviniai, kritiniai taršos lygiai, siektinos vertės, informavimo arba pavojaus slenksčiai arba ilgalaikiai tikslai, nustatyti VII ir XI–XIV prieduose;
  - b) bet kurių a punkte nurodytų parametrų įgyvendinimo terminai.
2. Pagal 29 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą Komisija nustato, kokią papildomą informaciją pagal 27 straipsnį turi pateikti valstybės narės bei terminus, per kuriuos ši informacija turi būti pateikta.

Pagal 29 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą Komisija taip pat nustato būdus racionalizuoti duomenų pateikimo būdą ir tarpusavio apsikeitimą informacija ir duomenimis, gaunamais iš tinklų ir atskirų stočių, valstybėse narėse matuojančių aplinkos orą.

3. Komisija parengia gaires susitarimams dėl bendrų matavimo stočių įkūrimo, kaip nurodyta 6 straipsnio 5 dalyje.

4. Komisija skelbia orientavimo dokumentus dėl lygiavertiškumo įrodymo, nurodyto VI priedo B skirsnyje.

VI SKYRIUS

KOMITETAS, PEREINAMOJO LAIKOTARPIO IR BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

29 straipsnis

Komitetas

1. Komisijai padeda komitetas, vadinamas Aplinkos oro kokybės komitetu.

2. Jei yra nuoroda į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 5 ir 7 straipsniai, atsižvelgiant į jo 8 straipsnį.

Sprendimo 1999/468/EB 5 straipsnio 6 dalyje nustatytas laikotarpis yra trys mėnesiai.

3. Jei yra nuoroda į šią dalį, taikomos Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnio 1–4 dalys ir 7 straipsnis, atsižvelgiant į jo 8 straipsnį.

30 straipsnis

Sankcijos

Valstybės narės nustato taisykles dėl sankcijų, taikomų pažeidus nacionalines nuostatas, priimtas pagal šią direktyvą, ir imasi visų būtinų priemonių jų įgyvendinimui užtikrinti. Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios.

31 straipsnis

Panaikinimas ir pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Direktyvos 96/62/EB, 1999/30/EB, 2000/69/EB ir 2002/3/EB panaikinamos nuo 2010 m. birželio 11 d., nepažeidžiant valstybių narių įsipareigojimų, susijusių su tų direktyvų perkėlimo į nacionalinius teisės aktus arba taikymo terminais.

Tačiau nuo 2008 m. birželio 11 d. taikoma:

a) Direktyvoje 96/62/EB 12 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Išsami informacijos pateikimo tvarka, kuri bus nustatyta 11 straipsnyje, patvirtinama pagal 3 dalyje nurodytą procedūrą.“;

b) Direktyvoje 1999/30/EB 7 straipsnio 7 dalis, VIII priedo I punkto 1 išnaša ir IX priedo VI punktas yra išbraukiami;

c) Direktyvoje 2000/69/EB 5 straipsnio 7 dalis ir VII priedo III punktas yra išbraukiami;

d) Direktyvoje 2002/3/EB 9 straipsnio 5 dalis ir VIII priedo II punktas yra išbraukiami.

2. Nepaisant 1 dalies pirmos pastraipos, lieka galioti šie straipsniai:

- a) Direktyvos 96/62/EB 5 straipsnis – iki 2010 m. gruodžio 31 d.;
- b) Direktyvos 96/62/EB 11 straipsnio 1 dalis ir Direktyvos 2002/3/EB 10 straipsnio 1, 2 ir 3 dalys – iki antrųjų kalendorinių metų po įgyvendinimo priemonių, nurodytų šios direktyvos 28 straipsnio 2 dalyje, įsigaliojimo pabaigos;
- c) Direktyvos 1999/30/EB 9 straipsnio 3 ir 4 dalys – iki 2009 m. gruodžio 31 d.

3. Nuorodos į panaikintas direktyvas laikomos nuorodomis į šią direktyvą ir turėtų būti skaitomos vadovaujantis XVII priede pateikta atitikmenų lentele.

4. Sprendimas 97/101/EB panaikinamas nuo antrųjų kalendorinių metų po įgyvendinimo priemonių, nurodytų šios direktyvos 28 straipsnio 2 dalyje, įsigaliojimo pabaigos.

Vis dėlto, Sprendimo 97/101/EB 7 straipsnio trečia, ketvirta ir penkta įtraukos yra išbraukiamos nuo 2008 m. birželio 11 d.

32 straipsnis

Peržiūra

1. 2013 m. Komisija peržiūri nuostatas, susijusias su $KD_{2,5}$ ir, atitinkamais atvejais, kitais teršalais, bei pateikia pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai.

Su $KD_{2,5}$ susijusi peržiūra atliekama siekiant nustatyti teisiškai įpareigojančią nacionalinę poveikio sumažinimo prievolę, kad būtų pakeistas 15 straipsnyje nustatytas nacionalinis poveikio sumažinimo uždavinys ir peržiūrėtas tame pačiame straipsnyje nustatytas išpareigojimas dėl poveikio koncentracijos, atsižvelgiant, *inter alia*, į šiuos elementus:

- naujausią PSO ir kitų susijusių organizacijų mokslinę informaciją,
- oro kokybės būklę ir sumažinimo galimybes valstybėse narėse,
- Direktyvos 2001/81/EB patikslinimą,
- pažangą, padarytą įgyvendinant Bendrijos oro teršalų sumažinimo priemones.

2. Komisija atsižvelgia į galimybę patvirtinti griežtesnę $KD_{2,5}$ ribinę vertę, peržiūri antro etapo $KD_{2,5}$ preliminarią ribinę vertę ir svarsto, ar patvirtinti, ar keisti šią vertę.

3. Atlikdama peržiūrą Komisija taip pat parengia pranešimą apie KD_{10} ir $KD_{2,5}$ monitoringo patirtį ir jos būtinybę, atsižvelgdama į techninę pažangą, susijusią su automatiniais matavimo metodais. Prireikus pasiūlomi nauji KD_{10} ir $KD_{2,5}$ matavimo pamatiniai metodai.

33 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kuriems įsigaliojus iki 2010 m. birželio 11 d. įgyvendinama ši direktyva. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų nuostatų tekstus.

Valstybės narės, patvirtindamos šias priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Tokios nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Tačiau siekdamas laikytis XIV priedo A skirsnyje nurodytų terminų ir sąlygų, valstybės narės užtikrina, kad pagal V priedo B skirsnį ne vėliau kaip iki 2009 m. sausio 1 d. būtų įsteigta pakankamai foninių miesto stočių $KD_{2,5}$ matavimui, reikalingam vidutinio poveikio rodikliui apskaičiuoti.

3. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų pagrindinių nacionalinės teisės nuostatų tekstus.

34 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną.

35 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Strasbūre 2008 m. gegužės 21 d.

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas
H.-G. PÖTTERING

Tarybos vardu
Pirmininkas
J. LENARČIČ

I PRIEDAS

DUOMENŲ KOKYBĖS TIKSLAI

A. Duomenų kokybės tikslai vertinant aplinkos oro kokybę

	Sieros dioksidas, azoto dioksidas ir azoto oksidai bei anglies monoksidas	Benzenas	Kietosios dalelės (KD ₁₀ ir KD _{2,5}) ir švinas	Ozonas bei susiję NO ir NO ₂
Fiksuoti matavimai ⁽¹⁾				
Neapibrėžtis	15 %	25 %	25 %	15 %
Minimalus duomenų surinkimas	90 %	90 %	90 %	90 % vasarą 75 % žiemą
Minimali laiko aprėptis:				
— foninės miesto vietovės ir eisimas,	—	35 % ⁽²⁾	—	—
— pramoniniai objektai	—	90 %	—	—
Indikatoriniai matavimai				
Neapibrėžtis	25 %	30 %	50 %	30 %
Minimalus duomenų surinkimas	90 %	90 %	90 %	90 %
Minimali laiko aprėptis	14 % ⁽⁴⁾	14 % ⁽³⁾	14 % ⁽⁴⁾	> 10 % vasarą
Modeliavimo neapibrėžtis:				
Valandos	50 %	—	—	50 %
Aštuonių valandų vidurkiai	50 %	—	—	50 %
Dienos vidurkiai	50 %	—	dar nenustatyta	—
Metiniai vidurkiai	30 %	50 %	50 %	—
Objektyvus vertinimas				
Neapibrėžtis	75 %	100 %	100 %	75 %

⁽¹⁾ Valstybės narės vietoje nuolatinių benzeno, švino ir kietųjų dalelių matavimų gali naudoti atsitiktinius matavimus, jeigu jos gali įrodyti Komisijai, kad neapibrėžtis, įskaitant atsitiktinio mėginių ėmimo sąlygotą neapibrėžtį, atitinka 25 % kokybės tikslą, o laiko aprėptis yra ilgesnė už minimalią indikatorinių matavimų laiko aprėptį. Atsitiktinis mėginių ėmimas turi būti tolygiai paskirstytas per metus, siekiant išvengti rezultatų iškrypimo. Atsitiktinio mėginių ėmimo sąlygotą neapibrėžtį galima nustatyti ISO 11222 (2002) „Oro kokybė. Oro kokybės matavimų laiko vidurkio neapibrėžties nustatymas“ nustatyta tvarka. Jei naudojami atsitiktiniai matavimai KD₁₀ ribinės vertės reikalavimams įvertinti, vietoj taršos lygio viršijimų skaičiaus, kuriam didelės įtakos turi duomenų aprėptis, turėtų būti įvertintas 90,4 procentilis (kuris yra lygus 50 µg/m³ arba mažesnis).

⁽²⁾ Pasiskirstytas per metus, kad atspindėtų įvairias klimato ir eisimo sąlygas.

⁽³⁾ Vienos dienos per savaitę atsitiktinis matavimas, tolygiai paskirstytas per metus, arba 8 savaitės, tolygiai paskirstytos per metus.

⁽⁴⁾ Vienas atsitiktinis matavimas per savaitę, tolygiai paskirstytas per metus arba 8 savaitės, tolygiai paskirstytos per metus.

Vertinimo metodų neapibrėžtis (išreikšta 95 % pasikliautinumo lygiu) bus nustatyta pagal Europos standartizacijos komiteto (ESK) Matavimų neapibrėžties nustatymo vadovo (ENV 13005–1999) principus, ISO 5725:1994 metodiką ir ESK ataskaitoje „Oro kokybė. Neapibrėžties nustatymo būdas aplinkos oro matavimo pamatiniuose metoduose“ (CR 14377:2002E) pateiktus nurodymus. Pirmiau pateiktoje lentelėje yra nurodyti neapibrėžties procentai atskiriems matavimams, kurių vidurkis išvedamas tam tikram laikotarpiui, kuriam taikoma ribinė vertė (arba ozono atveju – siektina vertė), 95 % pasikliautiname paklaidos intervale. Fiksuotų matavimų neapibrėžtis taikytina atitinkamos ribinės vertės (arba ozono atveju – siektinos vertės) intervale.

Modeliavimo neapibrėžtis apibūdinama kaip didžiausias išmatuotų ir apskaičiuotų koncentracijos lygių nuokrypis 90 % individualių stebėjimo vietų per tam tikrą laikotarpį, kuriam taikoma ribinė vertė (arba ozono atveju – siektina vertė), neatsižvelgiant į įvykių išsidėstymą laike. Laikoma, kad modeliavimo neapibrėžtis taikoma atitinkamos ribinės vertės (arba ozono atveju – siektinos vertės) intervale. Fiksuoti matavimai, kurie turi būti pasirenkami palyginimui su modeliavimo rezultatais, atspindi modelio skalę.

Objektyvaus įvertinimo neapibrėžtis apibūdinama kaip didžiausias išmatuotų ir apskaičiuotų koncentracijos lygių nukrypimas per tam tikrą laikotarpį, kuriam taikoma ribinė vertė (arba ozono atveju – siektina vertė), neatsižvelgiant į įvykių išsidėstymą laike.

Reikalavimai dėl minimalaus duomenų surinkimo ir laiko aprėpties netaikomi tuo atveju, kai duomenys prarandami dėl reguliaraus prietaisų kalibravimo arba įprastinės jų eksploatacijos.

B. Oro kokybės vertinimo rezultatai

Apie zonas arba aglomeracijas, kuriose matavimų informacijai papildyti naudojami kiti šaltiniai arba kuriose šie šaltiniai yra vienintelis oro kokybės vertinimo būdas, kaupiama tokia informacija:

- atliktos vertinimo veiklos aprašymas,
- konkretūs taikyti metodai su nuorodomis į jų aprašymus,
- duomenų ir informacijos šaltiniai,
- rezultatų aprašymas, įskaitant neapibrėžtis ir visų pirma nurodant kiekvienos teritorijos dydį arba, jei tinka, zonoje arba aglomeracijoje esančio kelio, virš kurio koncentracija viršija bet kokią ribinę vertę, siektiną vertę arba ilgalaikį tikslą kartu su leistinu nukrypimo dydžiu, jeigu toks taikomas, ilgį ir bet kurios teritorijos, kurioje koncentracija viršija viršutinę arba apatinę vertinimo ribą, dydį,
- gyventojai, kurie gali patirti ribines vertes viršijančių poveikį, siekiant apsaugoti žmonių sveikatą.

C. Aplinkos oro kokybės vertinimo kokybės užtikrinimas: duomenų patvirtinimas

1. Siekiant užtikrinti matavimų tikslumą ir A skirsnyje nustatytų duomenų kokybės tikslų įgyvendinimą, atitinkamos vadovaujantis 3 straipsniu paskirtos kompetentingos institucijos ir įstaigos užtikrina:
  - kad visi matavimai, kurie buvo atliekami vertinant aplinkos oro kokybę pagal 6 ir 9 straipsnius, būtų atsekami pagal ISO/IEC 17025:2005 5.6.2.2 skirsnyje nustatytus reikalavimus,
  - kad tinklus ir atskiras stotis eksploatuojančios institucijos turėtų nustatytą kokybės užtikrinimo ir kokybės kontrolės sistemą, kurioje numatoma reguliari, tikslumą užtikrinanti matavimo prietaisų priežiūra,
  - kad duomenų surinkimo procesui ir ataskaitų teikimui būtų sukurtas kokybės užtikrinimo (kokybės kontrolės) procesas, o šią užduotį vykdyti paskirtos institucijos aktyviai dalyvautų atitinkamose Bendrijos mastu vykdomose kokybės užtikrinimo programose,
  - kad pagal 3 straipsnį nustatytos kompetentingos institucijos arba įstaigos paskirtos atitinkamos nacionalinės laboratorijos, dalyvaujančios visos Bendrijos mastu vykdomuose palyginamuosiuose šios direktyvos reglamentuojamų teršalų matavimuose, iki 2010 m. pagal EN/ISO 17025 būtų akredituotos taikyti VI priede nurodytus pamatinius metodus. Šios laboratorijos valstybių narių teritorijoje koordinuoja visos Bendrijos mastu vykdomas kokybės užtikrinimo programas, kurias turi organizuoti Komisija bei nacionaliniu lygiu koordinuoja tinkamą pamatinių metodų įgyvendinimą ir nepamatinių metodų lygiavertiškumo įrodymą.
2. Visi pagal 27 straipsnį pateikti duomenys laikomi galiojančiais, išskyrus preliminarius duomenis.

II PRIEDAS

Sieros dioksido, azoto dioksido ir azoto oksidų, kietųjų dalelių (kd_{10} ir $kd_{2,5}$), švino, benzeno ir anglies monoksido koncentracijos zonos ar aglomeracijos aplinkos ore vertinimo reikalavimai

A. Viršutinė ir apatinė vertinimo ribos

Taikomos tokios viršutinės ir apatinės vertinimo ribos:

1. Sieros dioksidas

	Sveikatos apsauga	Augmenijos apsauga
Viršutinė vertinimo riba	60 % 24 valandų ribinės vertės ($75 \mu\text{g}/\text{m}^3$, negali būti viršyta daugiau kaip 3 kartus per bet kuriuos kalendorinius metus)	60 % žiemos kritinio lygio ($12 \mu\text{g}/\text{m}^3$)
Apatinė vertinimo riba	40 % 24 valandų ribinės vertės ($50 \mu\text{g}/\text{m}^3$, negali būti viršyta daugiau kaip 3 kartus per bet kuriuos kalendorinius metus)	40 % žiemos kritinio lygio ($8 \mu\text{g}/\text{m}^3$)

2. Azoto dioksidas ir azoto oksidai

	Valandos ribinė vertė žmonių sveikatai apsaugoti (NO_2)	Metinė ribinė vertė žmonių sveikatai apsaugoti (NO_2)	Metinis kritinis lygis augmenijos ir natūralių ekosistemų apsaugai (NO_x)
Viršutinė vertinimo riba	70 % ribinės vertės ($140 \mu\text{g}/\text{m}^3$, negali būti viršyta daugiau kaip 18 kartų per bet kuriuos kalendorinius metus)	80 % ribinės vertės ($32 \mu\text{g}/\text{m}^3$)	80 % kritinio lygio ($24 \mu\text{g}/\text{m}^3$)
Apatinė vertinimo riba	50 % ribinės vertės ($100 \mu\text{g}/\text{m}^3$, negali būti viršyta daugiau kaip 18 kartų per bet kuriuos kalendorinius metus)	65 % ribinės vertės ($26 \mu\text{g}/\text{m}^3$)	65 % kritinio lygio ($19,5 \mu\text{g}/\text{m}^3$)

3. Kietosios dalelės (KD_{10} ir $KD_{2,5}$)

	24 valandų vidurkis KD_{10}	Metinis vidurkis KD_{10}	Metinis vidurkis $KD_{2,5}$ ⁽¹⁾
Viršutinė vertinimo riba	70 % ribinės vertės ($35 \mu\text{g}/\text{m}^3$, negali būti viršyta daugiau kaip 35 kartus per bet kuriuos kalendorinius metus)	70 % ribinės vertės ($28 \mu\text{g}/\text{m}^3$)	70 % ribinės vertės ($17 \mu\text{g}/\text{m}^3$)
Apatinė vertinimo riba	50 % ribinės vertės ($25 \mu\text{g}/\text{m}^3$, negali būti viršyta daugiau kaip 35 kartus per bet kuriuos kalendorinius metus)	50 % ribinės vertės ($20 \mu\text{g}/\text{m}^3$)	50 % ribinės vertės ($12 \mu\text{g}/\text{m}^3$)

⁽¹⁾ Viršutinė ir apatinė $KD_{2,5}$ vertinimo ribos netaikomos matavimams, kuriuos atliekant įvertinamas $KD_{2,5}$ poveikio sumažinimo uždavinio laikymasis siekiant apsaugoti žmonių sveikatą.

4. Švinas

	Metinis vidurkis
Viršutinė vertinimo riba	70 % ribinės vertės ($0,35 \mu\text{g}/\text{m}^3$)
Apatinė vertinimo riba	50 % ribinės vertės ($0,25 \mu\text{g}/\text{m}^3$)

5. *Benzenas*

	Metinis vidurkis
Viršutinė vertinimo riba	70 % ribinės vertės ($3,5 \mu\text{g}/\text{m}^3$)
Apatinė vertinimo riba	40 % ribinės vertės ($2 \mu\text{g}/\text{m}^3$)

6. *Anglies monoksidas*

	Aštuonių valandų vidurkis
Viršutinė vertinimo riba	70 % ribinės vertės ($7 \text{mg}/\text{m}^3$)
Apatinė vertinimo riba	50 % ribinės vertės ($5 \text{mg}/\text{m}^3$)

B. Viršutinės ir apatinės vertinimo ribų viršijimo nustatymas

Kiek viršijamos viršutinės ir apatinės vertinimo ribos nustatoma remiantis ankstesnių penkerių metų koncentracijos lygiais, jei yra pakankamai duomenų. Vertinimo riba laikoma viršyta tada, kai mažiausiai trejus atskirus metus iš tų ankstesnių penkerių metų ta riba buvo viršyta.

Norėdamos nustatyti, kiek viršijamos viršutinė ir apatinė vertinimo ribos, kai yra mažiau kaip penkerių metų duomenys, valstybės narės gali derinti vienerių metų trumpalaikių matavimų duomenis, gautus tose vietovėse, kurias galima laikyti tipinėmis pagal didžiausius taršos lygius, ir rezultatus, gautus pasinaudojus išmetamųjų teršalų aprašų ir modeliavimo informacija.

III PRIEDAS

Aplinkos oro kokybės vertinimas ir aplinkos ore esančio sieros dioksido, azoto dioksido ir azoto oksidų, kietųjų dalelių (KD₁₀ ir KD_{2,5}), švino, benzeno ir anglies monoksido matavimų mėginių ėmimo vietų išdėstymas**A. Bendrieji duomenys**

Aplinkos oro kokybė vertinama visose zonose ir aglomeracijose laikantis šių kriterijų:

1. Aplinkos oro kokybė vertinama visose vietose, išskyrus 2 dalyje išvardytas vietas, laikantis B ir C skirsniuose nustatytų kriterijų, taikomų fiksuotų matavimų mėginių ėmimo vietoms. B ir C skirsniuose nustatyti principai taip pat taikomi tiek, kiek jie yra susiję su konkrečių vietų, kuriose yra nustatyta atitinkamų teršalų koncentracija, nustatymu, kai aplinkos oras vertinamas taikant indikatorinius matavimus ar modeliavimą.
2. Ribinių verčių laikymasis siekiant apsaugoti žmonių sveikatą nevertinamas šiose vietose:
  - a) vietose, esančiose teritorijose, į kurias visuomenės atstovai negali patekti ir kuriose nėra nuolatinių gyvenamųjų patalpų;
  - b) pagal 2 straipsnio 1 dalį gamyklų patalpose arba pramonės objektuose, kuriuose taikomos visos susijusios sveikatos ir saugos darbo vietoje nuostatos;
  - c) važiuojamojoje kelio dalyje; kelių skiriamosiose juostose, išskyrus vietas, į kurias paprastai yra pėsčiųjų takai į šias skiriamąsias juostas.

B. Mėginių ėmimo vietų išdėstymas makroskalėje

1. Žmonių sveikatos apsauga
  - a) mėginių, tiriamų siekiant apsaugoti žmonių sveikatą, ėmimo vietos išdėstomos taip, kad jose būtų galima gauti duomenis apie:
    - zonose ir aglomeracijose esančias teritorijas, kuriose yra didžiausia teršalų koncentracija, galinti daryti tiesioginį arba netiesioginį poveikį gyventojams ilgesnį laiką nei ribinės vertės (-čių) vidurkinimo laikotarpis,
    - taršos lygius kitose zonų ir aglomeracijų teritorijose, kurios yra laikomos tipinėmis pagal poveikį visiems gyventojams;
  - b) mėginių ėmimo vietos paprastai išdėstomos vengiant matavimų labai mažoje mikroaplinkoje, esančioje tokių vietų kaimynystėje, o tai reiškia, jog, kiek tai įmanoma, mėginių ėmimo vieta turi būti tokioje vietoje, kad būtų imami tipiniai oro mėginiai ne mažesnėje kaip 100 m ilgio gatvės atkarpoje eismo vietų atveju ir bent 250 m × 250 m pločio pramoninių vietų atveju;
  - c) mėginių ėmimo vietos foninėse miesto vietovėse išdėstomos taip, kad jų taršos lygį lemtų bendra visų šaltinių, esančių pavėjui stoties atžvilgiu, tarša. Taršos lygis neturėtų būti dominuojamas vienintelio šaltinio, nebent tokia situacija yra tipinė didesnei miesto teritorijai. Paprastai tokios mėginių ėmimo vietos turi būti keliems kvadratiniais kilometrams;
  - d) kai siekiama įvertinti kaimo foninius lygius, mėginių ėmimo vietai negali daryti įtakos jos kaimynystėje esančios aglomeracijos arba pramoniniai objektai, t. y. objektai, esantys arčiau nei už penkių kilometrų;
  - e) vertinant pramoninių šaltinių taršą, artimiausiame gyvenamajame rajone pavėjui nuo šaltinio įrengiama mažiausiai viena mėginių ėmimo vieta. Kai foninė koncentracija nežinoma, pagrindine vėjo kryptimi įrengiama papildoma mėginių ėmimo vieta;
  - f) be to, jei įmanoma, mėginių ėmimo vietos taip pat yra tipinės panašių vietovių, nesančių jų kaimynystėje, vietos;
  - g) atsižvelgiama į būtinybę įrengti mėginių ėmimo vietas salose, kai to reikia žmonių sveikatos apsaugai.

2. Augmenijos ir natūralių ekosistemų apsauga

Mėginių, tiriamų siekiant apsaugoti augmeniją ir natūralias ekosistemas, ėmimo vietos išdėstomos ne arčiau kaip už 20 km nuo aglomeracijų arba ne arčiau kaip už 5 km nuo kitų užstatytų teritorijų, pramoninių objektų arba greitkelių, ar pagrindinių kelių, kuriais kasdien pravažiuoja daugiau nei 50 000 transporto priemonių, o tai reiškia, kad mėginių ėmimo vieta turi būti tokioje vietoje, kad paimtas oro mėginys būtų tipinis mažiausiai 1 000 km² ploto aplinkinės teritorijos oro kokybės mėginys. Valstybė narė, atsižvelgdama į geografines sąlygas arba į galimybes apsaugoti ypač jautrias teritorijas, gali numatyti įrengti mėginių ėmimo vietą mažesniu atstumu arba taip, kad toje vietoje matuojama oro kokybė būtų tipinė mažesnio ploto teritorijos oro kokybė.

Atsižvelgiama į būtinybę vertinti salų oro kokybę.

C. Mėginių ėmimo vietų išdėstymas mikroskalėje

Jei tai įmanoma praktiškai, taikomos šios nuostatos:

- neturi būti jokių kliūčių oro srautui patekti į mėginių ėmiklio įsiurbimo angą (srautas turi būti laisvas ne mažiau kaip 270° skliaute), nesudarant kliūčių oro srautui prie mėginių ėmiklio (paprastai už keleto metrų nuo pastatų, balkonų, medžių ir kitų kliūčių ir bent 0,5 m atstumu iki artimiausio pastato, kai mėginių ėmimo vietoje tiriama oro kokybė statinių eilėje),
- apskritai, mėginių ėmiklio įsiurbimo anga įrengiama nuo 1,5 m (kvėpavimo zona) iki 4 m nuo žemės paviršiaus. Tam tikromis aplinkybėmis gali prireikti imti mėginius ir didesniame aukštyje (iki 8 m). Didesnis aukštis taip pat gali būti tikslingas, jeigu stotis yra tipinė didelei teritorijai,
- mėginių ėmiklio įsiurbimo anga neturėtų būti prie pat taršos šaltinių, kad į ją tiesiogiai nepatektų vien išmetamieji teršalai, dar nesusimaišę su aplinkos oru,
- mėginių ėmiklio išmetimo anga turėtų būti tokioje padėtyje, kad išmestas oras vėl nepatektų į mėginių ėmiklio įsiurbimo angą,
- matuojant bet kurį teršalą mėginių ėmikliai įrengiami bent 25 m atstumu nuo svarbiausių transporto mazgų pakraščio ir ne didesniu nei 10 m atstumu nuo kelkraščio.

Taip pat galima atsižvelgti į tokius veiksnius:

- trukdančius šaltinius,
- saugumą,
- priėjimą,
- galimybę naudotis elektros energija ir telefono ryšiu,
- vietovės matomumą jos aplinkos atžvilgiu,
- visuomenės ir operatorių saugumą,
- pageidavimą įrengti toje pat vietoje skirtingų teršalų mėginių ėmimo vietas,
- planavimo reikalavimus.

D. Vietų atrankos dokumentai ir vietų atrankos patikrinimas

Klasifikavimo etapu mėginių ėmimo vietų atrankos tvarka turėtų būti visiškai pagrįsta dokumentais, tokiais kaip aplinkos teritorijos topografinės nuotraukos ir detalūs planai. Vietos turėtų būti reguliariai tikrinamos pakartotinai pateikiant dokumentus, kad būtų galima įsitikinti, jog atrankos kriterijai tebegalioja.

IV PRIEDAS

MATAVIMAI FONINĖSE KAIMO VIETOVĖSE, NEATSIŽVELGIANT Į KONCENTRACIJĄ

A. Tikslai

Pagrindiniai tokių matavimų tikslai yra užtikrinti, kad apie foninius taršos lygius būtų gaunama tinkama informacija. Ši informacija yra svarbi vertinant padidėjusius taršos lygius labiau užterštose teritorijose (tokiose kaip foninės miesto vietovės, su pramone susijusios vietovės, eismo vietovės), vertinant galimą tolimojo transporto taršą oro teršalais, pagrindžiant proporcingo šaltinių paskirstymo analizę ir geram konkrečių teršalų, tokių kaip kietosios dalelės, pažinimui. Be to, tai taip pat yra svarbu dažnesniam modeliavimo naudojimui ir miesto teritorijose.

B. Medžiagos

KD_{2,5} matavimas atliekamas nustatant bent bendrą masės koncentraciją ir atitinkamų junginių koncentracijas siekiant apibūdinti teršalo cheminę sudėtį. Naudojamas bent tokių toliau pateikiamų cheminių atmainų sąrašas.

SO ₄ ²⁻	Na ⁺	NH ₄ ⁺	Ca ²⁺	elementinė anglis (EC)
NO ₃ ⁻	K ⁺	Cl ⁻	Mg ²⁺	organinė anglis (OC)

C. Vietos parinkimas

Matavimai visų pirma turėtų būti atliekami foninėse kaimo vietovėse pagal III priedo A, B ir C skirsnius.

V PRIEDAS

Aplinkos ore esančio sieros dioksido, azoto dioksido ir azoto oksidų, kietųjų dalelių (KD₁₀ ir KD_{2,5}), švino, benzeno ir anglies monoksido koncentracijos fiksuotų matavimų mėginių ėmimo vietų mažiausio skaičiaus nustatymo kriterijai

- A. Mažiausias mėginių ėmimo vietų skaičius, reikalingas fiksuotiems matavimams nustatytose vietose atlikti siekiant įvertinti atitinkamą ribinę vertę, nustatytoms žmonių sveikatos apsaugai, ir pavojaus slenksčiams zonose ir aglomeracijose, kuriose matavimai yra vienintelis informacijos šaltinis

1. Pasklidieji taršos šaltiniai

Aglomeracijos arba zonos gyventojai (tūkstančiais)	Jeigu koncentracija viršija viršutinę vertinimo ribą ⁽¹⁾		Jeigu didžiausios koncentracijos yra tarp viršutinės ir apatinės vertinimo ribos	
	Teršalai, išskyrus KD	KD ⁽²⁾ (KD ₁₀ ir KD _{2,5} suma)	Teršalai, išskyrus KD	KD ⁽²⁾ (KD ₁₀ ir KD _{2,5} suma)
0–249	1	2	1	1
250–499	2	3	1	2
500–749	2	3	1	2
750–999	3	4	1	2
1 000–1 499	4	6	2	3
1 500–1 999	5	7	2	3
2 000–2 749	6	8	3	4
2 750–3 749	7	10	3	4
3 750–4 749	8	11	3	6
4 750–5 999	9	13	4	6
≥ 6 000	10	15	4	7

⁽¹⁾ Azoto dioksidui, kietosioms dalelėms, benzenui ir anglies monoksidui: turi būti mažiausiai viena foninė miesto monitoringo stotis ir viena eismo taršą matuojanti stotis, jeigu dėl to nepadidėja mėginių ėmimo vietų skaičius. Šiems teršalams bendras foninių miesto stočių skaičius ir bendras eismo taršą matuojančių stočių skaičius valstybėje narėje, kurio reikalaujama pagal A skirsnio 1 punktą, nesiskiria daugiau nei veiksnio 2. Išlaikomos mėginių ėmimo vietos, kuriose KD₁₀ ribinė vertė buvo viršyta per pastintinius trejus metus, nebent dėl ypatingų aplinkybių, ypač erdvinės plėtros, būtų būtina jas keisti.

⁽²⁾ Kai KD_{2,5} ir KD₁₀ matuojami pagal 8 straipsnį toje pačioje monitoringo stotyje, jie laikomi dviem atskirais mėginių ėmimo vietomis. Bendras KD_{2,5} ir KD₁₀ skaičius pagal A skirsnio 1 punktą nustatytose mėginių ėmimo vietose valstybėje narėje nesiskiria daugiau nei veiksnio 2, o KD_{2,5} mėginių ėmimo vietų skaičius foninėse kaimo aglomeracijose ir miesto vietovėse atitinka V priedo B skirsnio reikalavimus.

2. Taškiniai taršos šaltiniai

Vertinant taršą sutelktųjų taršos šaltinių kaimynystėje, fiksuotų matavimų mėginių ėmimo vietų skaičius apskaičiuojamas atsižvelgiant į išmetimų tankį, tikėtinus aplinkos oro teršalų pasiskirstymo modelius ir galimą poveikį gyventojams.

- B. Mėginių ėmimo vietų, skirtų fiksuotiems matavimams, vertinant, kaip laikomasi KD_{2,5} poveikio sumažinimo uždavinio saugant žmonių sveikatą, mažiausias skaičius

Šiam tikslui skiriama viena mėginių ėmimo vieta milijonui gyventojų, taikoma aglomeracijoms ir papildomoms miesto teritorijoms, kur gyvena daugiau nei 100 000 gyventojų. Tokios mėginių ėmimo vietos gali sutapti su mėginių ėmimo vietomis pagal A skirsnį.

- C. Mėginių ėmimo vietų, skirtų fiksuotiems matavimams, vertinant, kaip laikomasi ribinių verčių augmenijai apsaugoti zonoje, išskyrus aglomeracijas, mažiausias skaičius

Jeigu maksimali koncentracija viršija viršutinę vertinimo ribą	Jeigu maksimali koncentracija yra tarp viršutinės ir apatinės vertinimo ribos
1 stotis kas 20 000 km ²	1 stotis kas 40 000 km ²

Salų zonose fiksuotiems matavimams skirtų mėginių ėmimo vietų skaičius turėtų būti skaičiuojamas atsižvelgiant į galimus teršalų pasiskirstymo aplinkos ore modelius ir galimą poveikį augmenijai.

VI PRIEDAS

Sieros dioksido, azoto dioksido ir azoto oksidų, kietųjų dalelių (KD₁₀ ir KD_{2,5}), švino, benzeno, anglies monoksido ir ozono koncentracijos vertinimo pamatiniai metodai**A. Pamatiniai matavimo metodai**1. *Pamatinis sieros dioksido matavimo metodas*

Sieros dioksido koncentracijos matavimo pamatinis metodas aprašytas EN 14212:2005 „Aplinkos oro kokybė. Standartinis sieros dioksido koncentracijos matavimo metodas, taikant ultravioletinę fluorescenciją“.

2. *Pamatinis azoto dioksido ir azoto oksidų matavimo metodas*

Azoto dioksido ir azoto oksidų pamatinis matavimo metodas aprašytas EN 14211:2005 „Aplinkos oro kokybė. Standartinis chemiliuminescencinis azoto dioksido ir azoto monoksido koncentracijos matavimo metodas“.

3. *Pamatinis švino mėginių ėmimo ir matavimo metodas*

Švino mėginių ėmimo pamatinis metodas yra aprašytas šio priedo A skirsnio 4 dalyje. Švino pamatinis matavimo metodas yra aprašytas EN 14902:2005 „Pb, Cd, As, Ni matavimo suspenduotųjų kietųjų dalelių KD₁₀ frakcijoje pamatinis metodas“.

4. *Pamatinis KD₁₀ mėginių ėmimo ir matavimo metodas*

KD₁₀ mėginių ėmimo ir matavimo pamatinis metodas aprašytas EN 12341:1999 „Oro kokybė. Suspenduotų kietųjų dalelių KD₁₀ frakcijos nustatymas. Pamatinis metodas ir tyrimų vietoje procedūra, parodanti kaip matavimo metodai atitinka pamatinius metodus“.

5. *Pamatinis KD_{2,5} mėginių ėmimo ir matavimo metodas*

Pamatinis KD_{2,5} mėginių ėmimo ir matavimo metodas aprašytas EN 14907:2005 „Standartinis gravimetrinis matavimo metodas suspenduotų kietųjų dalelių KD_{2,5} masės frakcijai nustatyti“.

6. *Pamatinis benzeno mėginių ėmimo ir matavimo metodas*

Benzeno matavimo pamatinis metodas aprašytas EN 14662:2005 „Aplinkos oro kokybė. Standartinis benzeno koncentracijos matavimo metodas“ 1, 2 ir 3 dalyse.

7. *Pamatinis anglies monoksido matavimo metodas*

Anglies monoksido matavimo pamatinis metodas yra aprašytas EN 14626:2005 „Aplinkos oro kokybė. Standartinis anglies monoksido koncentracijos matavimo metodas, taikant nedarpsinę infraraudonąją spektroskopiją“.

8. *Ozono matavimo pamatinis metodas*

Ozono matavimo pamatinis metodas aprašytas EN 14625:2005 „Aplinkos oro kokybė. Standartinis ozono koncentracijos matavimo metodas, taikant ultravioletinę fotometriją“.

B. Lygiavertiškumo įrodymas

1. Valstybė narė gali naudoti bet kokį kitą metodą, jeigu ji gali įrodyti to metodo rezultatų lygiavertiškumą bet kuriam iš A skirsnyje nurodytų metodų arba, kietųjų dalelių atveju, bet kurį kitą metodą, jeigu atitinkama valstybė narė gali įrodyti tą metodą turint nuoseklų ryšį su pamatiniu metodu. Tuo atveju taikant tą metodą gauti rezultatai turi būti koreguojami, kad rezultatai būtų lygiavertiškai tiems, kurie būtų gauti naudojant pamatinį metodą.

2. Komisija gali paprašyti valstybių narių parengti ir pateikti ataskaitą apie lygiavertiškumo įrodymą, nurodytą 1 dalyje.
3. Vertindama 2 dalyje minimos ataskaitos priimtinumą, Komisija daro nuorodą į savo gaires dėl lygiavertiškumo įrodymo (bus paskelbtos). Kai valstybės narės naudoja lygiavertiškumą užtikrinančius preliminarius koeficientus, pastarieji patvirtinami ir (arba) pakeičiami darant nuorodą į Komisijos gaires.
4. Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad siekiant geresnio duomenų palyginamumo, kai tik tai tikslinga, pataisos būtų taikomos ir atgaline data ankstesniems matavimų duomenims.

C. **Standartizacija**

Dujinių teršalų atveju turi reikia standartizuoti 293 K temperatūroje ir esant 101,3 kPa atmosferiniam slėgiui. Kietosios medžiagos ir dalelių, kurios turi būti analizuojamos kietojoje medžiagoje (pvz., švine), mėginių ėmimo apimtys nurodo aplinkos sąlygas pagal temperatūrą ir atmosferos slėgį matavimų atlikimo dieną.

D. **Naujos įrangos įdiegimas**

Visa nauja įranga, įsigyta direktyvai įgyvendinti, turi atitikti pamatinį metodą ar jo ekvivalentą iki 2010 m. birželio 11 d.

Visa įranga, naudojama fiksuotiems matavimams atlikti, turi atitikti pamatinį metodą ar jo ekvivalentą iki 2013 m. birželio 11 d.

E. **Abipusis duomenų pripažinimas**

Atlikdamos tipo patvirtinimą, įrodantį, kad įranga atitinka A skirsnyje išvardytų pamatinių metodų taikymo reikalavimus, pagal 3 straipsnį paskirtos kompetentingos institucijos ir įstaigos priima bandymų ataskaitas, kurias kitose valstybėse narėse išdavė pagal EN ISO 17025 tokiems bandymams atlikti akredituotos laboratorijos.

VII PRIEDAS

OZONO SIEKTINOS VERTĖS IR ILGALAIKIAI TIKSLAI

A. Sąvokų apibrėžtys ir kriterijai

1. Sąvokų apibrėžtys

AOT40 (išreikštas $\mu\text{g}/\text{m}^3$) valandos) yra skirtumo tarp valandinių koncentracijos lygių, didesnių už $80 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (= 40 dalių vienam milijardui), ir $80 \mu\text{g}/\text{m}^3$ suma per nustatytą laikotarpį, naudojant tik vienos valandos vertes, matavimais nustatytas nuo 8 iki 20 val. Vidurio Europos laiku (CET) kiekvieną dieną.

2. Kriterijai

Šie kriterijai yra naudojami tikrinant pagrįstumą, kai sumuojami duomenys ir apskaičiuojami statistiniai parametrai:

Parametras	Galiojančių duomenų reikiama proporcija
1 valandos vertės	75 % (t. y. 45 minutės)
8 valandų vertės	75 % verčių (t. y. 6 valandos)
Maksimalus dienos 8 valandų vidurkis, išvedamas iš kas valandą pasislenkančių 8 valandų vidurkių	75 % kas valandą pasislenkančių 8 valandų vidurkių (t.y. 18 8 valandų vidurkių per dieną)
AOT40	90 % vienos valandos verčių per laikotarpį, nustatytą AOT40 vertės skaičiavimui ⁽¹⁾
Metinis vidurkis	75 % vienos valandos verčių atskirai vasarą (nuo balandžio iki rugsėjo) ir 75 % atskirai žiemą (nuo sausio iki kovo, nuo spalio iki gruodžio)
Viršijimų ir maksimalių verčių skaičius per mėnesį	90 % maksimalus dienos 8 valandų vidurkio verčių (27 galimos dienos vertės per mėnesį) 90 % vienos valandos verčių nuo 8 iki 20 valandos CET
Viršijimų ir maksimalių verčių skaičius per metus	penki iš šešių vasaros mėnesių (nuo balandžio iki rugsėjo)

⁽¹⁾ Tais atvejais, kai nėra visų galimų matavimo duomenų, skaičiuojant AOT40 vertes naudojami tokie koeficientai:

$$\text{AOT40}_{\text{vertis}} = \text{AOT40}_{\text{nustatytas}} \times \frac{\text{bendras galimas valandų skaičius}^{(*)}}{\text{matavimais nustatytų valandinių verčių skaičius}}$$

^(*) tai yra valandų skaičius per AOT40 nustatymo laiką (t. y. nuo 8 iki 20 valandos CET nuo kiekvienų metų gegužės 1 d. iki liepos 31 d. augmenijos apsaugos atveju ir nuo kiekvienų metų balandžio 1 d. iki rugsėjo 30 d. miškų apsaugos atveju).

B. Siektinos vertės

Tikslas	Vidurkinimo laikotarpis	Siektina vertė	Siektinos vertės įgyvendinimo terminas ⁽¹⁾
Žmonių sveikatos apsauga	Maksimalus dienos 8 valandų vidurkis ⁽²⁾	$120 \mu\text{g}/\text{m}^3$ neturi būti viršijama daugiau kaip 25 dienas per kalendorinius metus, kurių vidurkis išvedamas per trejus metus ⁽³⁾	2010 m. sausio 1 d.
Augmenijos apsauga	Nuo gegužės iki liepos	AOT40 (apskaičiuotas pagal 1 valandos vertes) $18\,000 \mu\text{g}/\text{m}^3 \cdot \text{h}$ vidurkis per penkerius metus ⁽³⁾	2010 m. sausio 1 d.

⁽¹⁾ Siektinų verčių laikymasis bus vertinamas nuo šios datos. T. y. 2010 m. bus pirmieji metai, nuo kurių bus pradėtas skaičiuoti verčių laikymasis atitinkamai per kitus 3 ar 5 metus.

⁽²⁾ Maksimalaus dienos 8 valandų vidurkio koncentracija parenkama išnagrinėjus slenkančius 8 valandų vidurkius, apskaičiuojamus pagal valandos duomenis ir kiekvieną valandą atnaujinamus. Kiekvienas taip apskaičiuotas 8 valandų vidurkis priskiriamas dienai, kurią jis baigiasi, t. y. bet kurios dienos pirmasis skaičiavimo laikotarpis yra laikotarpis nuo praėjusios dienos 17 valandos iki kitos dienos 1 valandos; paskutinis vienos dienos skaičiavimo laikotarpis bus tos dienos laikas nuo 16 iki 24 valandos.

⁽³⁾ Jeigu trejų ar penkerių metų vidurkių negalima nustatyti pagal išsamų ir nuoseklų metinių duomenų rinkinį, norint patikrinti, kaip įgyvendinamos siektinos vertės, reikia bent jau tokių metinių duomenų:

- žmonių sveikatos apsaugos siektinai vertei – vienerių metų galiojančių duomenų,
- augmenijos apsaugos siektinai vertei – trejų metų galiojančių duomenų.

C. Ilgalaikiai tikslai

Tikslas	Vidurkinimo laikotarpis	Ilgalaikis tikslas	Siektino ilgalaikio tikslo įgyvendinimo terminas
Žmonių sveikatos apsauga	Maksimalus dienos 8 valandų vidurkis per kalendorinius metus	120 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	neapibrėžtas
Augmenijos apsauga	Nuo gegužės iki liepos	AOT40, (apskaičiuotas pagal 1 valandos vertes) 6 000 $\mu\text{g}/\text{m}^3 \cdot \text{h}$	neapibrėžtas

VIII PRIEDAS

Ozono koncentracijos vertinimo ir mėginių ėmimo vietų klasifikavimo ir išdėstymo kriterijai

Fiksuotiems matavimams taikomi tokie reikalavimai:

A. Matavimo vietų išdėstymas makroskalėje

Stoties tipas:	Matavimo tikslai	Tipiškumas ⁽¹⁾	Išdėstymo makroskalėje kriterijai
Miesto	Žmonių sveikatos apsauga: vertinti ozono poveikį miesto gyventojams, t. y. kai gyventojų tankis ir ozono koncentracija yra palyginti dideli ir tipiški ozono poveikiui visiems gyventojams.	Keli km ²	Toliau nuo vietos teršalų išmetimo veiksmų, tokių kaip eismas, degalinės ir pan., įtakos; vietovės, kuriose galima matuoti gerai susimaišiusį aplinkos orą; vietovės, tokios kaip miestų gyvenamieji ir komerciniai rajonai, parkai (toliau nuo medžių), didelės gatvės arba aikštės, kur yra mažai arba visai nėra eismo, atviros teritorijos, būdingos mokslo, sporto ir poilsio objektams
Priemiesčio	Žmonių sveikatos ir augmenijos apsauga: vertinti poveikį gyventojams ir augmenijai, esantiems aglomeracijos pakraščiuose, kur yra didžiausi ozono lygiai, galintys daryti tiesioginį arba netiesioginį poveikį gyventojams ir augmenijai	Kelios dešimtys km ²	Tam tikru atstumu nuo gausiausio teršalų išmetimo teritorijos, pavėjui, pagrindine vėjo kryptimi (kryptimis), esant ozono formavimuisi palankioms sąlygoms; kai gyventojams, pažeidžiamoms žemės ūkio kultūroms arba natūralioms ekosistemoms, esančioms aglomeracijos išoriniame pakraštyje, poveikį daro dideli ozono lygiai; tam tikrais atvejais kai kurios priemiesčio stotys yra prieš vėją maksimalios taršos teritorijos atžvilgiu, siekiant nustatyti regioninius foninius ozono lygius
Kaimo	Žmonių sveikatos ir augmenijos apsauga: vertinti subregioninio masto ozono koncentracijos poveikį gyventojams, kultūroms ir natūralioms ekosistemoms	Subregioniniai lygiai (keli šimtai km ²)	Stotys gali būti mažose gyvenvietėse ir (arba) natūralių ekosistemų, miškų ar žemės ūkio kultūrų teritorijose; jos turi būti tipinės ozonui, toliau nuo tiesioginių vietos teršalų išmetimo veiksmų, tokių kaip pramoniniai objektai ir keliai; vietos atvirose teritorijose, tačiau ne ant aukštesnių kalnų viršūnių
Foninė kaimo	Žmonių sveikatos ir augmenijos apsauga: vertinti regioninio lygio ozono koncentracijos poveikį žemės ūkio kultūroms ir natūralioms ekosistemoms bei poveikį gyventojams	Regioniniai, nacionaliniai, žemyniniai lygiai (1 000–10 000 km ²)	Stotys yra teritorijose, kuriose yra mažesnis gyventojų tankis, pvz., vietovėse su natūraliomis ekosistemomis, miškais, esančios bent 20 km atstumu nuo miesto ir pramoninių vietovių ir toliau nuo vietos teršalų išmetimo objektų; vengti vietovių, kurioms būdingas didesnės pažemės inversijos sąlygų susidarymas, taip pat aukštesnių kalnų viršūnių; nerekomenduojamos pakrantės vietos, kuriose yra ryškūs vietinio pobūdžio paros vėjo ciklai.

⁽¹⁾ Be to, kai įmanoma, mėginių ėmimo vietos turėtų būti tipinės panašioms vietovėms, nesančioms jų artimiausioje kaimynystėje.

Tam tikrais atvejais kaimo ir foninių kaimo stočių vietos turi būti parenkamos atsižvelgiant į 2006 m. lapkričio 7 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 1737/2006, nustatančio išsamias Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 2152/2003 dėl miškų ir aplinkos sąveikos monitoringo Bendrijoje įgyvendinimo taisykles ⁽¹⁾, monitoringo reikalavimus.

⁽¹⁾ OL L 334, 2006 11 30, p. 1.

B. Matavimo vietų išdėstymas mikroskalėje

Tiek, kiek įmanoma praktikoje, taikoma III priedo C skirsnyje nustatyta išdėstymo mikroskalėje tvarka, taip pat užtikrinant, jog ėmiklio įsiurbimo anga stovėtų gerokai toliau nuo tokių šaltinių, kaip krosnys ir deginimo įrenginių dūmtraukiai, ir daugiau kaip už 10 m nuo artimiausio kelio, šiam atstumui didėjant priklausomai nuo eismo intensyvumo.

C. Vietų atrankos dokumentai ir vietų atrankos patikrinimas

Laikomasi III priedo D skirsnyje nustatytos tvarkos, taikant tinkamus monitoringo duomenų patikros ir aiškinimo būdus, atsižvelgiant į meteorologinius ir fotocheminius procesus, darančius įtaką atitinkamoje vietoje matuojamai ozono koncentracijai.

IX PRIEDAS

Ozono koncentracijos fiksuotų matavimų mėginių ėmimo vietų mažiausio skaičiaus nustatymo kriterijai

A. Mėginių ėmimo vietų, skirtų fiksuotiems nuolatiniam matavimams vertinant, kaip laikomasi siektinų verčių, ilgalaikių tikslų ir informacijos bei pavojaus slenksčių, kai tokie matavimai yra vienintelis informacijos šaltinis, mažiausias skaičius

Gyventojų skaičius ($\times 1\,000$)	Aglomeracijos (miesto ir priemiesčio) ⁽¹⁾	Kitos zonos (priemiesčio ir kaimo) ⁽¹⁾	Foninė kaimo
< 250		1	1 stotis 50 000 km ² – vidutinis tankumas visoms zonoms šalyje ⁽²⁾
< 500	1	2	
< 1 000	2	2	
< 1 500	3	3	
< 2 000	3	4	
< 2 750	4	5	
< 3 750	5	6	
> 3 750	1 papildoma stotis 2 milijonams gyventojų	1 papildoma stotis 2 milijonams gyventojų	

⁽¹⁾ Mažiausiai 1 stotis priemiesčio teritorijose, kur tikėtinas didžiausias poveikis gyventojams. Aglomeracijose mažiausiai 50 % stočių yra išdėstomos priemiesčio teritorijose.

⁽²⁾ Mišriai vietovei rekomenduojama 1 stotis kiekvienuose 25 000 km².

B. Mėginių ėmimo vietų, skirtų fiksuotiems matavimams, vertinant, kaip zonose ir aglomeracijose įgyvendinami ilgalaikiai tikslai, mažiausias skaičius

Ozono mėginių ėmimo vietų kiekis derinant su kitomis papildomo vertinimo priemonėmis, tokiomis kaip oro kokybės modeliavimas ir toje pačioje vietovėje atliekami azoto dioksido matavimai, turi būti pakankamas iširti ozono taršos tendencijas ir įvertinti, kaip įgyvendinami ilgalaikiai tikslai. Aglomeracijose ir kitose zonose esančių stočių kiekį galima sumažinti iki A skirsnyje nustatyto kiekio trečdaliu. Jeigu fiksuotų matavimų stočių informacija yra vienintelis informacijos šaltinis, išsaugoma mažiausiai viena monitoringo stotis. Jeigu zonose, kuriose atliekami papildomi vertinimai, nebelieka matavimo stočių, derinant su keliomis kaimyninių zonų stotimis užtikrinamas tinkamas ozono koncentracijos vertinimas pagal ilgalaikius tikslus. Foninėse kaimo vietovėse yra 1 stotis kiekviename 100 000 km².

X PRIEDAS

OZONO PREKURSORIŲ (PIRMTAŲ) MATAVIMAI

A. Tikslai

Pagrindiniai tokių matavimų tikslai yra išanalizuoti visas ozono prekursorių (pirmtakų) tendencijas, patikrinti išmetamųjų teršalų kiekio sumažinimo strategijas, patikrinti išmetamųjų teršalų aprašų nuoseklumą ir padėti priskirti išmetimo šaltinius nustatyti taršos koncentracijai.

Taip pat siekiama padėti suprasti ozono susidarymo ir prekursorių (pirmtakų) sklaidos procesus bei taikyti fotocheminius modelius.

B. Medžiagos

Matuojant ozono prekursorius (pirmtakus) būtina matuoti bent jau azoto oksidus (NO ir NO₂) bei atitinkamus lakiuosius organinius junginius (LOJ). Toliau pateikiamas rekomenduojamų matuoti lakiųjų organinių junginių sąrašas:

	1-butenas	Izoprenas	Etilbenzenas
etanas	trans-2-butenas	n-heksanas	m + p-ksilenas
etilenas	cis-2-butenas	i-heksanas	o-ksilenas
acetilenas	1,3-butadienas	n-heptanas	1,2,4-trimetilbenzenas
propanas	n-pentanas	n-oktanas	1,2,3-trimetilbenzenas
propenas	i-pentanas	i-oktanas	1,2,5-trimetilbenzenas
n-butanas	1-pentenas	Benzenas	Formaldehidas
i-butanas	2-pentenas	Toluolas	Visi nemetaniniai angliavandeniliai

C. Vietos parinkimas

Matavimai visų pirma turėtų būti atliekami miesto ar priemiesčių teritorijose bet kurioje monitoringo vietoje, parinktoje pagal šios direktyvos reikalavimus ir laikomoje tinkama pirmiau minėtiems monitoringo tikslams, nurodytiems A skirsnyje.

XI PRIEDAS

ŽMONIŲ SVEIKATOS APSAUGOS RIBINĖS VERTĖS

A. Kriterijai

Nepažeidžiant I priedo, šie kriterijai naudojami tikrinant pagrįstumą, kai sumuojami duomenys ir apskaičiuojami statistiniai parametrai:

Parametras	Galiojančių duomenų reikiama proporcija
1 valandos vertės	75 % (t. y. 45 minutės)
8 valandų vertės	75 % verčių (t. y. 6 valandos)
Maksimalus dienos 8 valandų vidurkis	75 % kas valandą pasislenkančių 8 valandų vidurkių (t. y. 18 8 valandų vidurkių per dieną)
24 valandos vertės	75 % valandos vidurkių (t. y. bent 18 valandų verčių)
Metinis vidurkis	90 % ⁽¹⁾ 1 valandos verčių arba (jei neturima) 24 valandų verčių per metus

⁽¹⁾ Apskaičiuojant metinius duomenis, neįtraukiamas duomenų praradimas dėl reguliaraus prietaisų kalibravimo arba įprastinės jų eksploatacijos.

B. Ribinės vertės

Vidurkinimo laikotarpis	Ribinė vertė	Leistinas nukrypimo dydis	Ribinės vertės įgyvendinimo terminas
Sieros dioksidas			
1 valanda	350 µg/m ³ , negali būti viršyta daugiau kaip 24 kartus per kalendorinius metus	150 µg/m ³ (43 %)	– ⁽¹⁾
1 diena	125 µg/m ³ , negali būti viršyta daugiau kaip 3 kartus per kalendorinius metus	nenustatyta	– ⁽¹⁾
Azoto dioksidas			
1 valanda	200 µg/m ³ , negali būti viršyta daugiau kaip 18 kartų per kalendorinius metus	50 % 1999 m. liepos 19 d., sumažinant 2001 m. sausio 1 d. ir kas 12 paskesnių mėnesių vienodu metiniu procentiniu dydžiu, kad iki 2010 m. sausio 1 d. būtų pasiekti 0 %.	2010 m. sausio 1 d.
Kalendoriniai metai	40 µg/m ³	50 % 1999 m. liepos 19 d., sumažinant 2001 m. sausio 1 d. ir kas 12 paskesnių mėnesių vienodu metiniu procentiniu dydžiu, kad iki 2010 m. sausio 1 d. būtų pasiekti 0 %.	2010 m. sausio 1 d.
Benzenas			
Kalendoriniai metai	5 µg/m ³	5 µg/m ³ (100 %) 2000 m. gruodžio 13 d., sumažinant 2006 m. sausio 1 d. ir kas 12 paskesnių mėnesių mažinti 1 µg/m ³ , kad iki 2010 m. sausio 1 d. būtų pasiekti 0 %.	2010 m. sausio 1 d.
Anglies monoksidas			
Maksimalus dienos 8 valandų vidurkis ⁽²⁾	10 mg/m ³	60 %	– ⁽¹⁾

Vidurkinimo laikotarpis	Ribinė vertė	Leistinas nukrypimo dydis	Ribinės vertės įgyvendinimo terminas
Švinas			
Kalendoriniai metai	0,5 µg/m ³ ⁽³⁾	100 %	– ⁽³⁾
KD ₁₀			
1 diena	50 µg/m ³ , negali būti viršyta daugiau kaip 35 kartus per kalendorinius metus	50 %	– ⁽¹⁾
Kalendoriniai metai	40 µg/m ³	20 %	– ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Jau galioja nuo 2005 m. sausio 1 d.

⁽²⁾ Maksimalaus dienos 8 valandų vidurkio koncentracija bus parenkama išnagrinėjus slenkančius 8 valandų vidurkius, apskaičiuojamus pagal valandos duomenis ir kiekvieną valandą atnaujinamus. Kiekvienas taip apskaičiuotas 8 valandų vidurkis priskiriamas dienai, kurią jis baigiamas skaičiuoti, t. y. bet kurios dienos pirmasis skaičiavimo laikotarpis yra laikotarpis nuo praėjusios dienos 17 valandos iki kitos dienos 1 valandos. Paskutinis vienos dienos skaičiavimo laikas bus tos dienos laikotarpis nuo 16 iki 24 valandos.

⁽³⁾ Jau galioja nuo 2005 m. sausio 1 d. Iki 2010 m. sausio 1 d. pasiektina ribinė vertė šalia konkrečių pramoninių šaltinių esančių vietose, užterštose dėl dešimtmečius vykdytos pramoninės veiklos. Tokiais atvejais iki 2010 m. sausio 1 d. pasiektina ribinė vertė bus 1,0 µg/m³. Vietovė, kurioje taikomos didesnės ribinės vertės, neturi būti toliau nei už 1 000 m nuo konkrečių šaltinių.

XII PRIEDAS

INFORMAVIMO IR PAVOJAUS SLENKSČIAI

A. Teršalų, išskyrus ozoną, pavojaus slenksčiai

Matuojami tris valandas iš eilės vietovėse, kurios yra tipinės pagal oro kokybę maždaug 100 km² teritorijoje arba visoje zonoje ar aglomeracijoje, pasirenkant mažesnę.

Teršalas	Pavojaus slenkstis
Sieros dioksidas	500 µg/m ³
Azoto dioksidas	400 µg/m ³

B. Ozono informavimo ir pavojaus slenksčiai

Tikslas	Vidurkinimo laikotarpis	Slenkstis
Informavimas	1 valanda	180 µg/m ³
Pavojus	1 valanda ⁽¹⁾	240 µg/m ³

⁽¹⁾ Igyvendinant 24 straipsnį, slenkščio viršijimas matuojamas arba prognozuojamas trims valandoms iš eilės.

XIII PRIEDAS

AUGMENIJOS APSAUGOS KRITINIAI TARŠOS LYGIAI

Vidurkinimo laikotarpis	Kritinis taršos lygis	Leistinas nukrypimo dydis
Sieros dioksidas		
Kalendoriniai metai ir žiema (nuo spalio 1 d. iki kovo 31 d.)	20 µg/m ³	nenustatyta
Azoto oksidai		
Kalendoriniai metai	30 µg/m ³ NO _x	nenustatyta

XIV PRIEDAS

NACIONALINIS $KD_{2,5}$ POVEIKIO SUMAŽINIMO UŽDAVINYS, SIEKTINA VERTĖ IR RIBINĖ VERTĖ

A. Vidutinio poveikio rodiklis

Vidutinio poveikio rodiklis, išreikštas $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (VPR), remiasi matavimais foninėse miesto vietovėse esančiose zonos ir aglomeracijose visoje valstybės narės teritorijoje. Jis turėtų būti vertinamas kaip slenkanti trejų kalendorinių metų metinė vidutinė koncentracija, kurios vidurkis nustatomas visose mėginių ėmimo vietose, įsteigtose pagal V priedo B skirsnį. VPR 2010 ataskaitiniams metams yra 2008, 2009 ir 2010 metų vidutinė koncentracija.

Tačiau, jei neturima 2008 m. duomenų, valstybės narės gali naudoti 2009 ir 2010 metų vidutinę koncentraciją ar 2009, 2010 ir 2011 metų vidutinę koncentraciją. Šiomis galimybėmis pasinaudojancios valstybės narės iki 2008 m. rugsėjo 11 d. praneša Komisijai savo sprendimus.

2020 m. VPR yra 3 metų slenkanti vidutinė koncentracija, kurios vidurkis buvo nustatytas pagal 2018, 2019 ir 2020 metų duomenis visose tose mėginių ėmimo vietose. VPR naudojamas nustatant, ar pasiektas nacionalinis poveikio sumažinimo uždavinys.

2015 m. VPR yra 3 metų slenkanti vidutinė koncentracija, kurios vidurkis buvo nustatytas pagal 2013, 2014 ir 2015 metų duomenis visose mėginių ėmimo vietose. VPR naudojamas nustatant, ar pasiektas nacionalinis poveikio sumažinimo uždavinys.

B. Nacionalinis poveikio sumažinimo uždavinys

Poveikio sumažinimo uždavinys, susijęs su 2010 m. VPR		Poveikio sumažinimo uždavinio įgyvendinimo terminas
Pradinė koncentracija $\mu\text{g}/\text{m}^3$	Poveikio sumažinimas procentais	2020 m.
< 8,5 = 8,5	0 %	
> 8,5 – < 13	10 %	
= 13 – < 18	15 %	
= 18 – < 22	20 %	
≥ 22	Visos atitinkamos priemonės, kad būtų pasiekta $18 \mu\text{g}/\text{m}^3$	

Kai VPR, išreikštas $\mu\text{g}/\text{m}^3$, ataskaitiniais metais yra $8,5 \mu\text{g}/\text{m}^3$ arba mažesnis, poveikio sumažinimo uždavinys lygus nuliui. Sumažinimo uždavinys lygus nuliui taip pat tais atvejais, kai VPR bet kuriame laiko taške 2010–2020 m. laikotarpiu pasiekia $8,5 \mu\text{g}/\text{m}^3$ lygį ir išlieka tokio paties ar žemesnio lygio.

C. Įsipareigojimas dėl poveikio koncentracijos

Įsipareigojimas dėl poveikio koncentracijos	Privalomos vertės įgyvendinimo terminas
$20 \mu\text{g}/\text{m}^3$	2015 m.

D. Siektina vertė

Vidurkinimo laikotarpis	Siektina vertė	Siektinos vertės įgyvendinimo terminas
Kalendoriniai metai	$25 \mu\text{g}/\text{m}^3$	2010 m. sausio 1 d.

E. Ribinė vertė

Vidurkinimo laikotarpis	Ribinė vertė	Leistinas nukrypimo dydis	Ribinės vertės įgyvendinimo terminas
1 ETAPAS			
Kalendoriniai metai	25 µg/m ³	20 % 2008 m. birželio 11 d., sumažinant šį dydį kitų metų sausio 1 d., o vėliau mažinant kas 12 mėnesių vienodu metiniu procentiniu dydžiu, kol iki 2015 m. sausio 1 d. bus pasiekta 0 %.	2015 m. sausio 1 d.
2 ETAPAS ⁽¹⁾			
Kalendoriniai metai	20 µg/m ³		2020 m. sausio 1 d.

(¹) 2 etapas: preliminarią ribinę vertę 2013 m. peržiūri Komisija atsižvelgdama į tolesnius poveikio sveikatai ir aplinkai duomenis, techninį įgyvendinamumą ir valstybių narių patirtį, susijusią su siektina verte.

XV PRIEDAS

Informacija, kuri turi būti įtraukta į vietas, regioninius arba nacionalinius oro kokybės planus, skirtus pagerinti aplinkos oro kokybę**A. Informacija, kurią reikia pateikti pagal 23 straipsnį (oro kokybės planai)**

1. *Per didelės taršos vieta:*
  - a) regionas;
  - b) miestas (žemėlapis);
  - c) matavimo stotis (žemėlapis, geografinės koordinatės).
2. *Bendra informacija:*
  - a) zonos tipas (miestas, pramoninė ar kaimo teritorija);
  - b) užteršto ploto (km²) dydis ir taršos poveikį jaučiančių gyventojų kiekis;
  - c) naudingi duomenys apie klimatą;
  - d) svarbūs topografiniai duomenys;
  - e) pakankamai informacijos apie objektų, kuriems toje zonoje reikia apsaugos, tipą.
3. *Atsakingos institucijos:*

Už gerinimo planų rengimą ir įgyvendinimą atsakingų asmenų vardai, pavardės ir adresai.
4. *Taršos pobūdis ir vertinimas:*
  - a) ankstesniais metais (prieš gerinimo priemonių įgyvendinimą) nustatyti koncentracijos lygiai;
  - b) nuo projekto pradžios nustatyti koncentracijos lygiai;
  - c) naudojami vertinimo metodai.
5. *Taršos kilmė:*
  - a) pagrindinių teršalų išmetimo šaltinių sąrašas (žemėlapis);
  - b) bendras tų šaltinių išmetamų teršalų kiekis (tonomis per metus);
  - c) informacija apie taršą, atkeliavusią iš kitų regionų.
6. *Padėties analizė:*
  - a) informacija apie taršos lygio viršijimo veiksnius (pvz., transportas, įskaitant tarpvalstybinį transportą, antrinių teršalų susidarymas atmosferoje);
  - b) informacija apie galimas oro kokybės gerinimo priemones.
7. *Informacija apie tas gerinimo priemones arba projektus, kurie egzistavo iki 2008 m. birželio 11 d., t. y.:*
  - a) vietos, regionines, nacionalines ir tarptautines priemones;
  - b) pastebėtą tų priemonių poveikį.

8. *Informacija apie tas priemones arba projektus, kurie buvo priimti, siekiant sumažinti taršą jau įsigaliojus šiai direktyvai:*
  - a) visų projekte numatytų priemonių išvardijimas ir aprašymas;
  - b) įgyvendinimo grafikas;
  - c) planuojamas oro kokybės pagerinimas ir numatomas laikas, reikalingas tiems tikslams pasiekti.
9. *Informacija apie ilguoju laikotarpiu planuojamas arba nagrinėjamas priemones arba projektus.*
10. *Leidinių, dokumentų, darbų ir pan., kuriais papildoma šiame priede reikalaujama informacija, sąrašas.*

B. Informacija, kurią reikia pateikti pagal 22 straipsnio 1 dalį

1. Visa informacija, nustatyta A skirsnyje.
2. Informacija apie tokių direktyvų įgyvendinimo padėtį:
  - 1) 1970 m. kovo 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 70/220/EEB dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių priemones, kurių būtina imtis oro apsaugai nuo motorinių transporto priemonių išmetamųjų teršalų, suderinimo ⁽¹⁾;
  - 2) 1994 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 94/63/EB dėl lakiųjų organinių junginių išsiskyrimo į aplinką laikant benziną ir tiekiant jį iš terminalų į degalines kontrolės ⁽²⁾;
  - 3) 2008 m. sausio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/1/EB dėl taršos integruotos prevencijos ir kontrolės ⁽³⁾;
  - 4) 1997 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 97/68/EB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su priemonėmis, mažinančiomis vidaus degimo variklių, įrengiamų ne kelių mobiliosiose mašinos, dujinių ir kietųjų dalelių teršalų kiekį, suderinimo ⁽⁴⁾;
  - 5) 1998 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 98/70/EB dėl benzino ir dyzelinių degalų (dyzelino) kokybės ⁽⁵⁾;
  - 6) 1999 m. kovo 11 d. Tarybos direktyva 1999/13/EB dėl tam tikrų veiklos rūšių ir tam tikrų įrenginių lakiųjų organinių junginių, susidarantių naudojant organinius tirpiklius, emisijų apribojimo ⁽⁶⁾;
  - 7) 1999 m. balandžio 26 d. Tarybos direktyva 1999/32/EB dėl sieros kiekio sumažinimo tam tikrose skystojo kuro rūšyse ⁽⁷⁾;
  - 8) 2000 m. gruodžio 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/76/EB dėl atliekų deginimo ⁽⁸⁾;
  - 9) 2001 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/80/EB dėl tam tikrų teršalų, išmetamų į orą iš didelių kurą deginančių įrenginių, kiekio apribojimo;
  - 10) 2001 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/81/EB dėl tam tikrų atmosferos teršalų išmetimo nacionalinių ribų;

⁽¹⁾ OL L 76, 1970 4 6, p. 1. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 2006/96/EB (OL L 363, 2006 12 20, p. 81).

⁽²⁾ OL L 365, 1994 12 31, p. 24. Direktyva su pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 1882/2003 (OL L 284, 2003 10 31, p. 1).

⁽³⁾ OL L 24, 2008 1 29, p. 8.

⁽⁴⁾ OL L 59, 1998 2 27, p. 1. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 2006/105/EB.

⁽⁵⁾ OL L 350, 1998 12 28, p. 58. Direktyva su pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 1882/2003.

⁽⁶⁾ OL L 85, 1999 3 29, p. 1. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/42/EB (OL L 143, 2004 4 30, p. 87).

⁽⁷⁾ OL L 121, 1999 5 11, p. 13. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/33/EB (OL L 191, 2005 7 22, p. 59).

⁽⁸⁾ OL L 332, 2000 12 28, p. 91.

- 11) 2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/42/EB dėl lakiųjų organinių junginių, susidarančių naudojant organinius tirpiklius tam tikruose dažuose, lakuose ir transporto priemonių pakartotinės apdailos produktuose, išmetamų kiekių ribojimo ⁽¹⁾;
  - 12) 2005 m. liepos 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/33/EB, iš dalies keičianti Direktyvos 1999/32/EB nuostatas, susijusias su sieros kiekiu jūriniame kure ⁽²⁾;
  - 13) 2005 m. rugsėjo 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/55/EB dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių priemones, kurių būtina imtis mažinant transporto priemonėse naudojamų uždegimo suspaudimu variklių išmetamuosius dujinius bei kietųjų dalelių teršalus ir transporto priemonėse naudojamų priverstinio uždegimo variklių, degalams naudojančių gamtines dujas ir suskystintas naftos dujas, išmetamuosius dujinius teršalus, suderinimo ⁽³⁾;
  - 14) 2006 m. balandžio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/32/EB dėl energijos galutinio vartojimo efektyvumo ir energetikos paslaugų ⁽⁴⁾.
3. Informacija apie visas oro taršos mažinimo priemones, kurios buvo svarstomos atitinkamu vietas, regioniniu ar nacionaliniu lygiu, kurios bus įgyvendinamos siekiant oro kokybės tikslų, įskaitant:
- a) išmetamųjų teršalų iš stacionarių šaltinių mažinimą, užtikrinant, kad teršiantys maži ir vidutinio dydžio stacionarūs deginimo šaltiniai (įskaitant biomasės deginimo šaltinius) turėtų išmetamųjų teršalų kontrolės įrangą arba būtų pakeisti;
  - b) transporto priemonių išmetamųjų teršalų mažinimą, sumontuojant jau eksploatuojamose transporto priemonėse išmetimų kontrolės įrangą. Reikėtų pagalvoti apie ekonominių paskatų naudojimą, skatinant naujų priemonių įsisavinimą;
  - c) valdžios institucijų vykdomus kelių transporto priemonių, degalų ir deginimo įrangos pirkimus pagal aplinką tausojančių viešųjų pirkimų vadovą, siekiant sumažinti išmetimus, įskaitant tokius pirkimus:
    - naujos transporto priemonės, įskaitant mažos taršos transporto priemones,
    - švaresnių transporto priemonių transporto paslaugas,
    - mažos taršos stacionarūs deginimo šaltiniai,
    - mažos taršos degalai stacionariems ir mobiliems šaltiniams;
  - d) priemonės, apribojančias transporto priemonių išmetimus, planuojant ir valdant eismą (įskaitant eismo grūsčių mokesčių, diferencijuotus mokesčius už automobilių stovėjimą arba kitas ekonomines paskatas; „mažos taršos zonų“ sukūrimas);
  - e) priemonės, skatinančias perėjimą prie mažiau taršių transporto rūšių;
  - f) mažos taršos degalų naudojimą mažuose, vidutinio dydžio ir dideliuose stacionariuose ir mobiliuose šaltiniuose;
  - g) priemonės, skirtas sumažinti oro taršą taikant leidimų sistemą pagal Direktyvą 2008/1/EB, naudojant nacionalinius planus pagal Direktyvą 2001/80/EB ir ekonomines priemones, pavyzdžiui, mokesčius arba emisijų leidimų sistemas;
  - h) jei reikia, konkrečias priemones, kuriomis siekiama apsaugoti vaikų arba kitų pažeidžiamų gyventojų grupių sveikatą.

⁽¹⁾ OL L 143, 2004 4 30, p. 87.

⁽²⁾ OL L 191, 2005 7 22, p. 59.

⁽³⁾ OL L 275, 2005 10 20, p. 1. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 715/2007 (OL L 171, 2007 6 29, p. 1).

⁽⁴⁾ OL L 114, 2006 4 27, p. 64.

XVI PRIEDAS

VISUOMENĖS INFORMAVIMAS

1. Valstybės narės užtikrina, kad visuomenė galėtų reguliariai susipažinti su atnaujinta informacija apie teršalų, kuriems taikoma ši direktyva, koncentraciją aplinkoje.
2. Koncentracijos lygiai aplinkos ore pateikiami kaip vidutinės vertės per atitinkamą vidurkinimo laikotarpį, kaip nustatyta VII priede ir XI–XIV prieduose. Pateikiant informaciją bent jau nurodomi visi oro kokybės tikslus, įskaitant ir ribines vertes, siektinas vertes, pavojaus slenksčius, informavimo slenksčius arba reglamentuojamo teršalo ilgalaikius tikslus, viršijantys taršos lygiai. Informuojant taip pat pateikiamas trumpas vertinimas pagal oro kokybės tikslus ir atitinkama informacija apie poveikį sveikatai arba, tam tikrais atvejais, augmenijai.
3. Informacija apie sieros dioksido, azoto dioksido, kietųjų dalelių (bent KD_{10}), ozono ir anglies monoksido koncentraciją aplinkoje atnaujinama mažiausiai kasdien, o kai įmanoma – kas valandą. Informacija apie švino ir benzeno koncentraciją aplinkos ore pateikiama nurodant paskutinių 12 mėnesių vidutinę vertę ir atnaujinama kas tris mėnesius, o kai įmanoma – kiekvieną mėnesį.
4. Valstybės narės užtikrina, kad informacija apie esamus arba numatomus pavojaus slenksčių ir bet kokio informavimo slenksčio viršijimus visuomenei būtų suteikiama laiku. Pateikiami bent jau tokie duomenys:
  - a) informacija apie pastebėtą taršos lygio viršijimą (-us):
    - vietovė arba teritorija, kurioje pastebėtas taršos lygio viršijimas,
    - viršyto slenksčio rūšis (informavimo ar pavojaus),
    - taršos lygio viršijimo pradžia ir trukmė,
    - didžiausia 1 valandos koncentracija ir, papildomai, didžiausias 8 valandų koncentracijos vidurkis ozono atveju;
  - b) prognozė kitai popietei (dienai) (-ėms (-oms)):
    - geografinė teritorija, kurioje numatomi informavimo ir (arba) pavojaus slenksčio viršijimai,
    - numatomi taršos pasikeitimai (padėties pagerėjimas, stabilizavimasis arba pablogėjimas) ir šių pasikeitimų priežastys;
  - c) informacija apie atitinkamą gyventojų grupę, galimą poveikį sveikatai ir rekomenduojamą elgesį:
    - informacija apie gyventojų grupes, kurioms iškilio pavojus,
    - galimų simptomų apibūdinimas,
    - rekomenduojamos atsargumo priemonės, kurių turi imtis atitinkami gyventojai,
    - kur rasti daugiau informacijos;
  - d) informacija apie prevencinius veiksmus siekiant sumažinti taršą ir (arba) jos poveikį: nurodomi pagrindiniai taršos šaltiniai; rekomenduojami teršalų išmetimo mažinimo veiksmai;
  - e) numatomo taršos lygio viršijimo atveju valstybės narės imasi priemonių, kad būtų pateikta tiek duomenų, kiek įmanoma.

XVII PRIEDAS

ATITIKMENŲ LENTELE

Ši direktyva	Direktyva 96/62/EB	Direktyva 1999/30/EB	Direktyva 2000/69/EB	Direktyva 2002/3/EB
1 straipsnis	1 straipsnis	1 straipsnis	1 straipsnis	1 straipsnis
2 straipsnio 1–5 dalys	2 straipsnio 1–5 dalys	—	—	—
2 straipsnio 6 ir 7 dalys	—	—	—	—
2 straipsnio 8 dalis	2 straipsnio 8 dalis	2 straipsnio 7 dalis	—	—
2 straipsnio 9 dalis	2 straipsnio 6 dalis	—	—	2 straipsnio 9 dalis
2 straipsnio 10 dalis	2 straipsnio 7 dalis	2 straipsnio 6 dalis	—	2 straipsnio 11 dalis
2 straipsnio 11 dalis	—	—	—	2 straipsnio 12 dalis
2 straipsnio 12 ir 13 dalys	—	2 straipsnio 13 ir 14 dalys	2 straipsnio a ir b punktai	—
2 straipsnio 14 dalis	—	—	—	2 straipsnio 10 dalis
2 straipsnio 15 ir 16 dalys	2 straipsnio 9 ir 10 dalys	2 straipsnio 8 ir 9 dalys	—	2 straipsnio 7 ir 8 dalys
2 straipsnio 17 ir 18 dalys	—	2 straipsnio 11 ir 12 dalys	—	—
2 straipsnio 19, 20, 21, 22 ir 23 dalys	—	—	—	—
2 straipsnio 24 dalis	—	2 straipsnio 10 dalis	—	—
2 straipsnio 25 ir 26 dalys	6 straipsnio 5 dalis	—	—	—
2 straipsnio 27 dalis	—	—	—	2 straipsnio 13 dalis
2 straipsnio 28 dalis	—	—	—	2 straipsnio 3 dalis
3 straipsnis, išskyrus 1 dalies f punktą	3 straipsnis	—	—	—
3 straipsnio 1 dalies f punktas	—	—	—	—
4 straipsnis	2 straipsnio 9 ir 10 dalys, 6 straipsnio 1 dalis	—	—	—
5 straipsnis	—	7 straipsnio 1 dalis	5 straipsnio 1 dalis	—
6 straipsnio 1–4 dalys	6 straipsnio 1–4 dalys	—	—	—
6 straipsnio 5 dalis	—	—	—	—
7 straipsnis	—	7 straipsnio 2 ir 3 dalys su pakeitimais	5 straipsnio 2 ir 3 dalys su pakeitimais	—
8 straipsnis	—	7 straipsnio 5 dalis	5 straipsnio 5 dalis	—
9 straipsnis	—	—	—	9 straipsnio 1 dalies pirma ir antra pastraipos
10 straipsnis	—	—	—	9 straipsnio 1–3 dalys su pakeitimais
11 straipsnio 1 dalis	—	—	—	9 straipsnio 4 dalis
11 straipsnio 2 dalis	—	—	—	—
12 straipsnis	9 straipsnis	—	—	—
13 straipsnio 1 dalis	—	3 straipsnio 1 dalis, 4 straipsnio 1 dalis, 5 straipsnio 1 dalis ir 6 straipsnis	3 straipsnio 1 dalis ir 4 straipsnis	—

Ši direktyva	Direktyva 96/62/EB	Direktyva 1999/30/EB	Direktyva 2000/69/EB	Direktyva 2002/3/EB
13 straipsnio 2 dalis	—	3 straipsnio 2 dalis ir 4 straipsnio 2 dalis	—	—
13 straipsnio 3 dalis	—	5 straipsnio 5 dalis	—	—
14 straipsnis	—	3 straipsnio 1 dalis ir 4 straipsnio 1 dalis su pakeitimais	—	—
15 straipsnis	—	—	—	—
16 straipsnis	—	—	—	—
17 straipsnio 1 dalis	—	—	—	3 straipsnio 1 dalis ir 4 straipsnio 1 dalis
17 straipsnio 2 dalis	—	—	—	3 straipsnio 2 ir 3 dalys
17 straipsnio 3 dalis	—	—	—	4 straipsnio 2 dalis
18 straipsnis	—	—	—	5 straipsnis
19 straipsnis	10 straipsnis su pakeitimais	8 straipsnio 3 dalis	—	6 straipsnis su pakeitimais
20 straipsnis	—	3 straipsnio 4 dalis ir 5 straipsnio 4 dalis su pakeitimais	—	—
21 straipsnis	—	—	—	—
22 straipsnis	—	—	—	—
23 straipsnis	8 straipsnio 1–4 dalys su pakeitimais	—	—	—
24 straipsnis	7 straipsnio 3 dalis su pakeitimais	—	—	7 straipsnis su pakeitimais
25 straipsnis	8 straipsnio 5 dalis su pakeitimais	—	—	8 straipsnis su pakeitimais
26 straipsnis	—	8 straipsnis su pakeitimais	7 straipsnis su pakeitimais	6 straipsnis su pakeitimais
27 straipsnis	11 straipsnis su pakeitimais	5 straipsnio 2 dalies antra pastraipa	—	10 straipsnis su pakeitimais
28 straipsnio 1 dalis	12 straipsnio 1 dalis su pakeitimais	—	—	—
28 straipsnio 2 dalis	11 straipsnis su pakeitimais	—	—	—
28 straipsnio 3 dalis	—	—	—	—
28 straipsnio 4 dalis	—	IX priedas su pakeitimais	—	—
29 straipsnis	12 straipsnio 2 dalis	—	—	—
30 straipsnis	—	11 straipsnis	9 straipsnis	14 straipsnis
31 straipsnis	—	—	—	—
32 straipsnis	—	—	—	—
33 straipsnis	13 straipsnis	12 straipsnis	10 straipsnis	15 straipsnis
34 straipsnis	14 straipsnis	13 straipsnis	11 straipsnis	17 straipsnis
35 straipsnis	15 straipsnis	14 straipsnis	12 straipsnis	18 straipsnis
I priedas	—	VIII priedas su pakeitimais	VI priedas	VII priedas
II priedas	—	V priedas su pakeitimais	III priedas	—
III priedas	—	VI priedas	IV priedas	—

Ši direktyva	Direktyva 96/62/EB	Direktyva 1999/30/EB	Direktyva 2000/69/EB	Direktyva 2002/3/EB
IV priedas	—	—	—	—
V priedas	—	VII priedas su pakeitimais	V priedas	—
VI priedas	—	IX priedas su pakeitimais	VII priedas	VIII priedas
VII priedas	—	—	—	I priedas, III priedo II skirsnis
VIII priedas	—	—	—	IV priedas
IX priedas	—	—	—	V priedas
X priedas	—	—	—	VI priedas
XI priedas	—	I priedo I skirsnis, II priedo I skirsnis ir III priedas (su pakeitimais); IV priedas (be pakeitimų)	I priedas, II priedas	—
XII priedas	—	I priedo II skirsnis, II priedo II skirsnis	—	II priedo I skirsnis
XIII priedas	—	I priedo I skirsnis, II priedo I skirsnis	—	—
XIV priedas	—	—	—	—
XV priedo A skirsnis	IV priedas	—	—	—
XV priedo B skirsnis	—	—	—	—
XVI priedas	—	8 straipsnis	7 straipsnis	6 straipsnis su pakeitimais

KOMISIJOS PAREIŠKIMAS

Komisija susipažino su Tarybos ir Europos Parlamento patvirtintu Direktyvos dėl aplinkos oro kokybės ir švaresnio oro Europoje tekstu. Komisija ypač atkreipia dėmesį į svarbą, kurią direktyvos 22 straipsnio 4 dalyje ir 16 konstatuojamojoje dalyje Europos Parlamentas ir valstybės narės skiria Bendrijos priemonėms, kurių paskirtis – mažinti oro teršalų emisijas jų susidarymo vietoje.

Komisija pripažįsta, jog reikia mažinti kenksmingų oro teršalų emisijas, jei norima užtikrinti svarią pažangą siekiant 6-ojoje aplinkosaugos veiksmų programoje nustatytų tikslų. Komisijos komunikate dėl teminės oro taršos strategijos išdėstyta nemažai galimų Bendrijos priemonių. Nuo šios strategijos priėmimo pasiekta nemaža pažanga, susijusi su šiomis ir kitomis priemonėmis.

- Taryba ir Parlamentas jau yra priėmę naujus teisės aktus, kuriais ribojamos lengvųjų transporto priemonių išmetamųjų dujų emisijos,
- Komisija priėmė pasiūlymą dėl naujo teisės akto, siekdama padidinti Bendrijos teisės aktų, reglamentuojančių pramoninių teršalų emisijas, intensyvius žemės ūkio įrenginius ir priemones, skirtas spręsti su nedideliais pramoniniais deginimo įrenginiais susijusius klausimus, veiksmingumą,
- Komisija priėmė pasiūlymą dėl naujo teisės akto, kurio paskirtis – riboti sunkiųjų transporto priemonių variklių išmetamųjų dujų emisijas,
- 2008 m. Komisija planuoja pateikti naujus pasiūlymus dėl teisės aktų, kuriais:
  - būtų toliau mažinamos kiekvienoje valstybėje narėje leidžiamos pagrindinių teršalų emisijos,
  - būtų mažinamos teršalų emisijos, susijusios su benzininių automobilių degalų papildymu degalinėse,
  - būtų sprendžiamas sieros kiekio degaluose, įskaitant jūrinių kurą, klausimas,
- taip pat pradėti parengiamieji darbai, siekiant iširti galimybes:
  - tobulinti ekologinį projektavimą ir mažinti buitinių šildymo katilų bei vandens šildytuvų teršalų emisijas,
  - mažinti tirpiklio kiekius dažuose, lakuose ir transporto priemonių pakartotinės apdailos produktuose,
  - mažinti ne kelių eismui skirtų mobiliųjų mašinų išmetamųjų dujų emisijas ir taip maksimaliai padidinti mažesnę sieros kiekį turinčių degalų, kurie yra naudojami tokiose mašinose, kaip jau yra pasiūliusi Komisija, teikiamą naudą,
- Tarptautinėje jūrų organizacijoje (TJO) Komisija toliau atkakliai siekia, kad būtų iš esmės mažinami laivų išmetamųjų teršalų kiekiai, ir yra pasiryžusi pateikti pasiūlymus dėl Bendrijos priemonių, jei TJO neįgyvendintų gana plataus užmojo pasiūlymų, kaip numatyta 2008 m.

Tačiau Komisija siekia geresnio reglamentavimo iniciatyvos tikslų ir atsižvelgia į būtinybę pasiūlymus pagrįsti išsamiau poveikio ir naudos įvertinimu. Šiuo požiūriu, pagal Europos bendrijos steigimo sutartį, Komisija tęs poreikio teikti naujus pasiūlymus dėl teisės aktų vertinimą, tačiau pasilieka teisę nuspręsti, ar tikslinga ir kada reikėtų tokius pasiūlymus teikti.

NYDERLANDŲ PAREIŠKIMAS

Nyderlandai visuomet pritarė plataus užmojo ir efektyvios Europos politikos oro kokybės srityje formavimui ir ketina tam pritariti ateityje. Todėl Nyderlandai džiaugiasi Tarybos ir Europos Parlamento pasiektu kompromisu ir sveikina Parlamentą, Komisiją ir pirmininkaujancią valstybę narę pasiekusius tokių rezultatų. Naujoji Direktyva dėl aplinkos oro kokybės yra svarbus žingsnis pirmyn aplinkos ir visuomenės sveikatos srityse.

Rengiant bendrąją poziciją Nyderlandai nurodė, kad jų šalyje oro kokybei didelės įtakos turi tarpvalstybiniai įvykiai, todėl itin daug naudos duos efektyvus europinis metodas. Nyderlandams didžiausią susirūpinimą kelia tai, kad direktyvoje turėtų būti numatytas suderintas europinių ir nacionalinių priemonių rinkinys, taip pat realistiški terminai oro kokybės tikslams pasiekti. Tik tuomet valstybės narės galės pasiekti išskeltus plataus užmojo tikslus.

Nyderlandai džiaugiasi Komisijos pareiškimu, kad ji nedels pateikti Bendrijos priemones. Tai, ar oro kokybės standartų visoje ES bus laikomasi laiku, priklausys nuo tinkamos Europos politikos, skirtos taršos jos susidarymo vietoje klausimams spręsti. Nyderlandai norėtų ypač atkreipti dėmesį į tai, kad trūksta duomenų ir tebėra daug netikslumų, susijusių su išmetamais smulkių kietųjų dalelių (PM_{2,5}) kiekiais ir jų koncentracija. Žinoma, Nyderlandai dės visas pastangas, kad pasiektų direktyvos tikslus iki nustatytos datos. Atsižvelgiant į šiuo metu šalyje sukauptas žinias, tai turėtų būti iš esmės įmanoma. Nyderlandų Vyriausybė rengia Nacionalinę bendradarbiavimo oro kokybės srityje programą, kurios paskirtis – imtis priemonių tose vietovėse, kur nuolat viršijamos leidžiamos teršalų emisijų viršutinės ribos, kad tose vietovėse oro kokybės standartai taip pat būtų įgyvendinti iki nustatytos datos.

Nyderlandai džiaugiasi, kad Taryba ir Europos Parlamentas antrąjį svarstymą užbaigė laiku, ir direktyva galės įsigaliooti dar 2008 m. Tai yra itin svarbu šalies nacionalinei programai, taip pat kaimyninių šalių vykdomiems veiksams. Nyderlandai atkakliai sieks užtikrinti, kad nacionalinės bendradarbiavimo programos ir visų vietinių bei regioninių priemonių pakaktų europiniams oro kokybės standartams įgyvendinti.
